Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1998 йил 1 август шанба

Сотувда эркин нархда № 153 (1934)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Республика нефть ва газ саноатининг қатор корхоналари, қурилиш ташкилотлари, идораларининг алоҳида намуна кўрсатган ишчи ва хизматчиларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида

Республиканинг ижтимоий-иқтисодий тараққиётига, халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга қўшган катта ҳиссаси, Пахтакор-Янгиер-Тошкент магистраль газ қувурини, Олий Мажлис биносини қуриш ва ишга туширишдаги фидокорона меҳнати, Бухоро ва Хива шаҳарларининг 2500 йиллигига бағишланган юбилей иншоотлари ва тантаналарни тайёрлашдаги хизмати, шунингдек ижтимоий ҳаётдаги фаол иштироки учун қуйидагилар мукофотлансин:

"МЕҲНАТ ШУҲРАТИ" ОРДЕНИ БИЛАН

Қосимов Маҳмуджон Маъруфович — "Усто" халқ санъати усталари бирлашмаси ганч ўймакорлиги устаси

Умаров Абдураҳим Закриллаевич — "Усто" ихтисослашган республика ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори

Ҳасанов Владимир Шарифович — "Тошуйжойинвестқурилиш" молия-қурилиш корпорацияси "Сифат" лойиҳа-қурилиш акциядорлик жамияти 75-қурилиш бошқармасининг кўп тармоқли бригадаси бошлиғи

"ДЎСТЛИК" ОРДЕНИ БИЛАН

Жулин Николай Иванович — "Ўзтрансгаз" давлат бирлашмаси бош директори

Камолов Карим Жамолович — Бухоро шаҳри ҳокими

Керимов Едиге Ударбоевич — "Ўзнефтгазқурилиш" давлат акциядорлик бирлашмаси "Жанубгазқурилиш" очиқ турдаги акциядорлик жамияти бошқаруви раиси

Омельченко Александр Филимонович — "Ўзмонтажмахсусқурилиш" уюшмаси "Ўзэлектромонтаж" бирлашмасининг Тошкентдаги 1-монтаж бошқармаси прораби

Тюрин Александр Анатольевич — "Ўзтрансгаз" давлат бирлашмаси "Трансгазмахсусқурилиш" очиқ турдаги акциядорлик жамиятининг қувур ётқизувчи машинисти

Цой Борис Григорьевич — "Ўзнефтгазқурилиш" давлат акциядорлик бирлашмаси "Жанубгазқурилиш" очиқ турдаги акциядорлик жамиятининг бош муҳандиси

(Давоми 2-бетда).

ИҚТИДОРЛИ ЁШЛАРНИНГ ЧЕТ ЭЛДА ТАЪЛИМ ОЛИШЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ "УМИД" ЖАМҒАРМАСИ ГРАНТЛАРИ СОВРИНДОРЛАРИГА

Азиз ўғил-қизларим!

Авваламбор, "Умид" жамғармасининг йўлланмасини қўлга киритган ҳар бирингизни бағримга босиб, энг самимий қутловларимни изҳор этмоқчиман. Халқимиз орзу-умидларининг қаноти, бошлаган улуғ ишларимизнинг давомчилари, менинг таянчим бўлмиш ёшларнинг яна бир катта гуруҳи жаҳоннинг манаман деган билим даргоҳларига йўл олмоқдалар. Бунга сиз тинимсиз ва оқилона меҳнатингиз, юксак марралар сари ҳаракатингиз, янгиликка интилувчанлигингиз, олий мақсадларимиз йўлида хизматга отланганингиз орқали муяссар бўлдингиз.

Аминманки, Америка Қўшма Штатлари, Германия, Буюк Британия, Франция, Италия, Япония каби илғор мамлакатларнинг обрўли ўқув юртларида таҳсил олиш, ўз билимларини янада чархлаш ниятида ёнаётган сиз ёшлар миллатимиз салоҳияти, заковати ва ғурурини ҳар жой ва ҳар қандай шароитда намоён қилишга қодирсизлар. Зеро, сиз жаҳон цивилизациясига улкан ҳисса қўшган, дунёнинг бешигини тебратган буюк аждодларимизнинг ворисларисиз. Энди уларга муносиб бўлиб замонамизнинг энг олди ютуқларини ўзлаштириб, орттиражак билим ва тажрибаларингизни Ватанимиз равнақи йўлида сарф этишингизга, бу борада тенгдошларингизга ибрат бўлишингизга ишончим комил.

Билингки, сизни Ватан кутади. Оқ сут бериб, эзгу умидлар билан вояга етказган ота-онангиз, ҳавас билан боқаётган ёру биродарларингиз, бир сўз билан айтганда, бутун эл-юртимизнинг интиқ бағри сизга доимо очиқдир.

Барчангизга оқ йўл тилайман, азизларим!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ АБДУҒАНИЕВИЧ КАРИМОВГА «УМИД" ЖАМҒАРМАСИ СОВРИНДОРЛАРИНИНГ МИННАТДОРЛИК МАКТУБИ

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Мустақил Ватанимизда бевосита Сизнинг раҳнамолигингиз остида миллат келажаги бўлган ёш авлодга беқиёс ғамхўрлик кўрсатиб келинмоқда. Мана шу эътиборнинг ёрқин ифодаси сифатида биз — истиқлол фарзандлари дунёнинг нуфузли илм масканларида таълим олиш бахтига муяссар бўлдик. Яратилган бундай катта имконият учун аввало Сизга — ёшларнинг улкан мураббийсига чуқур миннатдорлигимизни изҳор этамиз.

Ёш, малакали мутахассислар тайёрлаш мақсадида шахсан Сизнинг ташаббусингиз билан "Умид" жамғармаси тузилган эди. Айни пайтда кўплаб тенгдошларимиз ана шу жамғарма йўлланмаси билан жаҳоннинг энг ривожланган давлатларида ўқиб, билим олишмоқда. Энди бундай юксак шараф бизга ҳам насиб этди. Бугун Ватандан олисга йўл олаётган биз талабалар ўзимизни Сизнинг фарзандингиз деб биламиз. Дунёнинг қайси мамлакатида бўлмайлик, халқимизнинг буюк орзуларига, гўзал маънавиятига содиқ бўламиз, юртимизни бутун дунёга танитиш, кенг имкониятларини кўрсатиш учун бутун куч-ғайратимизни, билим ва маҳоратимизни сафарбар этамиз.

Ватанимиз, халқимиз, ота-оналаримиз бизга катта умид, юксак ишонч билан кўз тикиб турганлигини юрак-юрагимиздан ҳис қилиб турибмиз. Шунингдек, бизнинг зиммамизга қанчалик катта масъулият юкланганини ҳам яхши англаймиз.

Биз улкан маданиятга, бой маънавиятга ва жаҳон цивилизациясига жуда катта таъсир кўрсатган халқ вакилларимиз. Биз бундан фахрланамиз. Шу билан бирга буюк аждодларимиз шоншуҳратига, бугунги Ўзбекистон обрў-эътиборига, шахсан Сиздек мурувватли ва доно Президентимиз ишончига муносиб бўлишга ҳаракат қиламиз.

Биз замонавий илм-фан сирлари ва илғор технологияларни чуқур эгаллаб, бутун имкониятимизни жонажон юртимиз равнақи учун аямай сарфлаймиз. Айни пайтда борган жойимизда ўз истеъдодимизни, бой тафаккуримизни ҳамда боболаримизга хос ақлий ва маънавий салоҳиятимизни ҳам намоён этамиз. Халқимизнинг, Сизнинг, ота-онамизнинг олдидаги фарзандлик бурчимизни шараф билан адо этамиз, деб ишонтирамиз. Сизнинг ёшлар келажаги, бахт-саодати ҳақидаги орзу-ҳавасларингиз, ғояларингиз бизни доимо руҳлантириб туради, куч бағишлайди.

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Сизга озод ва ҳур Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши йўлида олиб бораётган ишларингизда улкан муваффақиятлар тилаймиз. Халқимиз, навқирон авлод бахтига доимо соғ-омон бўлинг, деб чексиз ҳурмат ва фарзандлик меҳри билан

Ўзбекистон Республикаси Президентининг иқтидорли ёшларнинг чет элда таълим олишларини қўллаб-қувватлаш "Умид" жамғармасининг 1998-1999 ўқув йили совриндорлари.

ПРЕЗИДЕНТ ГРАНТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Пойтахтимиздаги "Туркистон" саройида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига биноан ташкил этилган иқтидорли ёшларнинг чет элда таълим олишларини қўллаб-қувватлаш "Умид" жамғармасининг 1998-1999 ўқув йили совриндорларини кутлашга бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди.

Муҳташам саройга йиғилган ёшлар, уларнинг ота-оналари ва меҳмонларга Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг "Умид" жамғармаси совриндорларига йўллаган табрикномасини Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Н. Жўраев ўқиб эшиттирди.

Маълумки, ўтган ўқув йилида мамлакатимизнинг 157 нафар иқтидорли ўғил-қизлари АҚШ, Буюк Британия, Германия, Франция ва Япония каби ривожланган давлатлардаги нуфузли олий ўқув юртларида таҳсил олди. Бу йил "Умид" жамғармасининг совриндори бўлган талабалар сони яна ошди, улар борадиган мамлакатлар қаторига эса Италия ҳам қўшилди. Ҳар томонлама жиддий синовдан ўтган ва мамлакат Президентининг грантларини олишга муваффақ бўлган 300 дан ортиқ ёшлар бу йил иқтисод, ҳуқуқ, информатика ва компьютерлаштириш, табиий фанлар, қишлоқ хўжалиги ва экология сингари фанлар билан бир қаторда қурилиш менежменти, тоғ иши, саноат дизайни, архитектура, рассомлик, мусиқа ва санъат мутахассисликлари бўйича ҳам таълим олади.

Президент грантини олишга муваффақ бўлган ёшлар номидан сўз олган Фарҳод Жўрахонов барча совриндорлар дилини қоплаган ҳаяжон ҳақида гапирар экан, "Биз "Умид" ёшларимиз, мамлакатимизнинг биз ёшлардан кутаётган умиди катта, шу умидларга муносиб бўлайлик", деди. Шу йил АҚШнинг Сиракуза университетини муддатидан олдин битириб келган Анвар Абдуллаев эса Президент грантини олиб хорижга ўқишга бориш, аввало, катта масъулият экани ҳақида гапирди.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири С. Ғуломовнинг сўзида ёшлар муваффақиятидан Ватанимизнинг умиди катта экани, чет элларда ўқиш бахти ҳаммага ҳам муяссар бўлмаслиги ҳақидаги фикр бўртиб турди. Жумладан, вазир "хорижлик талабалар билан рақобатлашиб ўқийсиз, лекин улар олдида катта бир ютуғингиз бор — сизлар неча минг йиллик тарихга эга улуғ юртнинг фарзандисиз, шуни унутмасликларингиз керак", деди.

Маросимда мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган дипломатик корпус вакиллари номидан сўзга чиққан Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган Қироллигининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Барбара Хей хоним Ўзбекистоннинг иқтидорли ёшларни тарбиялаб, хорижга ўқишга юбориш борасидаги ишларига юқори баҳо берди. Халқаро андозаларга мувофиқ таълим олиб келган талабалар янги Ўзбекистонни қуришда камарбаста бўлишларини таъкидлади. Сўзга чиққан ота-оналар эса мамлакат раҳбарияти томонидан яратиб берилган шарафли имконият ва ёшлар зиммасига тушаётган улкан масъулият ҳақида гапирдилар.

Грант совриндорлари томонидан Ўзбекистон Президентига йўлланган Миннатдорлик мактуби йиғилган меҳмонлар ва ота-оналар томонидан илиқ кутиб олинди. Шундан сўнг Бош вазир ўринбосари Д. Ғуломова чет элларда ўқиш учун синовлардан муваффақиятли ўтган ёшларга Президент грантлари ва қимматбаҳо совғаларни топширди.

Тантанали маросимда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Т. Рисқиев, Бош вазир ўринбосари А. Азизхўжаев иштирок этди.

(ЎзА)

ҲАЙЪАТ МАЖЛИСИ

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг ҳайъат мажлиси бўлди. Уни Бош вазирнинг биринчи ўринбосари, республика Фуқаро муҳофазаси бошлиғи И. Жўрабеков бошқарди. Мажлисда жорий йилнинг биринчи ярмида бажарилган иш якунлари муҳокама қилинди.

Мажлисда Шоҳимардон қишлоғида рўй берган табиий офат сингари ва бошқа фавқулодда вазиятлар вужудга келганда аҳоли муҳофазасини таъминлаш, тизимни янада такомиллаштириш масалалари муҳокама қилинди.

Н. СУБҲОНОВ.

ЎЗБЕК «КИБО»СИ СИБИРДА

Новосибирскда «Кибо – болалар пойабзали» ЛТД Ўзбекистон – Германия қўшма корхонасининг «Хоразм» савдо уйи рўйхатдан ўтди. Энди, сибирликлар Чирчиқда фаолият кўрсатаётган ушбу корхона маҳсулотларининг бевосита мижозларига айланишади. Эрта-индин чирчиқлик пойабзалчилар Сибирга маҳсулот жўнатишади.

«Кибо» маҳсулотлари ўз услуби ва сифатига эга бўлгани учун ҳам ўта харидоргир. Жамоа режа кўрсаткичларини доимо ошиғи билан уддалашмоқда. Ярим йиллик сарҳисобларга кўра 140 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Айни пайтда, Марғилон, Андижон, Наманган, Қарши, Шаҳрисабз, Урганч каби қатор шаҳарларда «Кибо»нинг ўз фирма дўконлари ишлаб турибди. Дўконларнинг қулайлиги шундаки, мамлакатимизнинг турли ҳудудларидаги харидорлар бевосита корхона моделчилари билан мулоқотда бўлиши, ўз дидига мос пойабзал буюртма бериши ҳам мумкин.

Ш. КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИДА

Илгари хабар қилинганидек, 28 августда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи чақириқ ўн иккинчи сессияси ўз ишини бошлайди. Сессияга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш учун депутатлар ишчи гуруҳи тузилган эди. Ушбу гуруҳга Олий Мажлис Раисининг ўринбосари А. Қосимов бошчилик қилди.

31 июль куни ишчи гуруҳининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Ишни самарали ташкил этиш мақсадида турли йўналишлар бўйича учта кичик гуруҳ тузилди.

Депутат Б. Наимов бошчилигидаги биринчи кичик гуруҳга Олий Мажлис муҳокамасига киритиладиган ҳужжатларни ва сессия кун тартибига оид таклифларни тайёрлаш, қонунларнинг лойиҳаларини депутатларга ўз вақтида етказиб бериш, шунингдек, келаётган мулоҳаза ва таклифларни умумлаштириш ҳамда сессия Котибиятининг ишини ташкил этиш масалалари билан шуғулланиш топширилди.

Иккинчи ва учинчи кичик гуруҳларга сессия ишини ташкилий жиҳатдан таъминлаш ва депутатларнинг самарали ва унумли ишлаши учун зарур шарт-шароит яратиш, қонун лойиҳалари ва бошқа ҳужжатлар устида олиб борилаётган ишларни, қўмиталар, сиёсий партиялар депутатлар фракцияларининг мажлислари, сессия ишини оммавий ахборот воситаларида ҳар томонлама ёритиш вазифалари юкланди. Депутатлар Ў. Ҳошимов ва Ш. Жўраев ушбу кичик гуруҳларнинг раҳбарларидир.

Ишчи гуруҳ раҳбари А. Қосимов кичик гуруҳларнинг аъзолари, Олий Мажлис Котибиятининг жамоаси олдида турган вазифаларга батафсил тўхталиб ўтди. Асосий эътибор қонун лойиҳаларини сифатли тайёрлаш, тушаётган таклифларни ўрганиш ва ҳисобга олиш бўйича самарали иш олиб борилишини таъминлаш масалаларига қаратилди. Қўмиталар, фракциялардаги тайёргарлик ишини ва парламент ишларини оммавий ахборот воситаларида кенг ва батафсил ёритиш муҳимлиги алоҳида кўрсатиб ўтилди.

Мажлисда сўзга чиққан Олий Мажлис қўмиталарининг раислари қонунларнинг устида якунловчи босқичда олиб борилаётган ишлар тўғрисида ахборот бердилар, ўз куч-ғайратларини сессияга фаол тайёргарлик кўриш ва уни муваффақиятли ўтказишга қаратиш ниятида эканликларини изҳор этдилар.

ТЎРТ ЎҒЛОНГА ТЎРТ САВОЛ

Истиқлол ёшлар тасаввурида

1. Мустақиллик Сизга нима берди?

Эрали МАҲМАРАСУЛОВ, Миллий кураш бўйича Ўзбекистоннинг мутлақ ғолиби:

ИСТИҚЛОЛ ИНСОННИ ЭЪЗОЗЛАЙДИ, КАШФ ҚИЛАДИ...

Истиқлолдан сўнг барча соҳалар каби Ўзбекистон спортини ҳам жаҳон таниди, тан олди. Миллий курашимизга кенг йўл очилди. Ўзбек азалдан курашни севади. Тўйларимиз усиз ўтмайди. Мустақиллик чекка вилоятлар, туман ва қишлоқлардаги полвонларимиз довруғини оламга ёйди. Кучли полвонларимиз тўй давраларида эмас, катта-катта мусобақаларда ҳам қатнашадиган бўлдилар.

Истиқлол туфайли эл оғзига тушдим, десам ҳақ гапни айтган бўламан. 1992 йили миллий кураш бўйича мамлакатимизнинг мутлақ ғолиби бўлдим. Ўшанда ғалаба билан уйга қайтганимда онажоним ниҳоятда қувондилар. Онажонимни бағримга босиб, доимо дуо қилинг, курашларда ҳеч қачон йиқилмайин, дедим. Сўнгра мамлакатимиз миқёсида ўтказилган бир қанча халқаро мусобақаларнинг ғолиби бўлдим.

Айниқса, ўтган йили миллий кураш бўйича буюк бобомиз ат-Термизий хотирасига бағишлаб ўтказилган 3-халқаро мусобақа ҳаётимда муҳим аҳамиятга эга бўлди. Мусобақада 1-ўринни олдим. Ҳурматли Президентимизнинг соврини – «Нексия» автомашинаси билан тақдирландим. Йилнинг энг яхши спортчиси, деб топишди. Бундан руҳим янаям тетиклашди. Кучимга куч қўшилди.

Буларнинг бари мен учун мустақилликнинг буюк инъомидир. Зеро, истиқлол боис юртимизда инсон эъзозланадиган, меҳнатига яраша тақдирланадиган бўлди.

2.Эртанги кунни қай тарзда тасаввур этасиз?

Тўлқин ИСОҚУЛОВ, ёш хирург. 1-республика клиник шифохонаси калопрактология бўлими ходими:

ДУНЁ ЭШИКЛАРИ КЕНГ ОЧИЛДИ

Истиқлол бугунги замонавий ўзбек тиббиётининг муҳим қирраларини очиб берди. Биз ёшлар изланиб, интилиб тажриба тўплаб, келажакда миллий медицинамизнинг дарғаси бўлиб етишимиз учун имконият туғилди. Мисолларга кўчадиган бўлсак, мустақилликка эришганимиздан сўнг бир гуруҳ ҳамкасбларим билан Германияда ўтказилган тиббиёт ходимларининг халқаро анжуманида қатнашиб, жаҳон тажрибасидан воқиф бўлиб қайтдик. Бу, албатта, фаолиятимизда асқотмоқда.

Ўзбек медицинасининг келажаги яқин йиллар ичида буюк аждодимиз Ибн Сино кутган ва орзу қилган даражада ривожланиши аниқ бўлиб қолди. Буни қарангки, бугунга келиб, зарурий ва ниҳоятда ноёб бўлган дори-дармонлар ўзимизда тайёрланмоқда. Билимли ёшларимизнинг шижоати, интилиши билан медицинамизда янги-янги кашфиётлар қилинмоқда. Илгари амалга ошириш мумкин бўлмаган жарроҳлик операциялари бугунга келиб муваффақият билан ўтказилаяпти.

Инсон умри учун энг хавфли бўлган хасталиклар – рак, инфаркт, қон босими ва бошқа ички касалликларнинг олди олинади. Бугунги медицинамиз қудрати, ташхиси шундан далолат беради. Энг қувончлиси шуки, билим ва тажрибамизни янада ошириш учун бизга дунё эшиклари бемалол очилди.

3. Ҳаётингизда қандай ўзгаришлар содир бўлди?

Анвар КАРИМОВ, ёш ўқитувчи. Олтинсой туманидаги 17-ўрта мактаб:

ОНГИМИЗ ЎЗГАРМОҚДА, ДЕМАК ЮКСАЛАЯПМИЗ

Куни-кеча ўзимиз ёш бола эдик. Мактаб партасида ўқитувчиларимизнинг сабоғини тинглаб, эртага худди домлаларим каби ўқувчиларга билим беришни орзу қилардим.

Ниятимга эришдим. Ўзим ўқитувчи бўлдим. Нафақат мактабда, балки Олий ўқув юртида олган таҳсилларим ҳам бугунги истиқлол фарзандлари маънавий тарбияси учун етарли эмаслиги аён бўлиб қолди. Тўғриси, кўп нарсалар таъқиқланган эди-да. Амир Темур, Бобур, Чўлпон, Қодирий... ва ҳоказо буюкларимиз ҳақида бир ёқлама тасаввурга эга бўлдик. Ватан, халқ, келажак борасидаги фикрларимизни бугунги болалар тасаввури билан солиштириб кўринг-а... Еру осмончалик фарқ бор.

Истиқлол янги таълим тизимини олиб келди. Янгича тафаккур, янгича дунёқараш, янгича савия... Ўқувчилар берадиган саволлар ҳам шунга яраша. Хуллас, фикрлаш ва янгиланиш остонасидан ҳатлаб ўтдик. Биз, ўқитувчилар юртимизга лойиқ фарзанд бўлиб етишажак ёшларимизга янгича усулда дарс беришимиз, бунинг учун бетиним изланиб, миллий мафкурамизни юқори даражада ўзлаштириб олишимиз зарур. Йўқса, авлодлар олдида кулгига қоламиз. Даврдан ортта қолиб, оқсашга ҳаққимиз йўқ. Мен барча ижтимоий-иқтисодий ўзгаришлар, тараққиётга эришиб бораётганимиз билан биргаликда, содир бўлаётган маънавий юксалишни айтиб ўтмоқчиман. Зеро, тафаккурдаги улғайиш барча ўсишларнинг бош бўғинидир.

4. Истиқлолни Сиз қандай тушунасиз?

Иқбол МИРЗО, ёш шоир:

МАЪНАВИЯТ ҚАСРЛАРИ ТИКЛАНАЯПТИ

Инсоннинг кайфияти шундай – нимаики таъқиқланган бўлса, шу нарсага интилиш, эришиш учун саъй-ҳаракати тобора кучаяди. Тарихдан аён. Халқимизнинг озодликка эга бўлиш орзуси шаклланиб, етилиб борди. Бу йўлда ўз жонини фидо қилишга-да тайёр зиёлилар сафи кенгайди. Халқнинг эрки, ҳурлигини ҳамма нарсадан устун қўя билган маърифатли боболаримиз қолдирган асарларини ўқиб, ўтмишнинг қора кунлари кўз олдимизда аниқроқ, тиниқроқ намоён бўлади. Бугунни қадрламоқ учун кечани билмоқ керак, деган гап тўғри. Улуғ шоирларимиз истибдод зулмида эзилаётган, руҳияти карахт ва банди элдошларимизнинг ўй-орзулари, интилишларини куйлашган. Озодлик ҳаёт, тириклик сифатида қадрланган. Шоирлар халқ овози бўлиб майдонга чиққанлар. Бу йўлда қанчалаб истеъдодлар бошига тушган зуғимлар, зулмлар, жабру жафолар ҳаммамизга маълум.

Мана, асрий орзуларимиз ушалди. Халқимиз мустақил бўлди. Бу бизнинг халқ бўлиб яшашимиз, эртамизни яратишимиз, қадим шон-шуҳратимизни тикламоғимиз дегани. Озодлик йўлида қурбон бўлган қанчалар боболаримизнинг руҳини шод этиб, уларга содиқ фарзанд бўлишимиз, истиқлол ҳимояси учун собит туришимиз керак.

Сўзнинг умри узундир. Қудратли Сўз биздан кейин ҳам яшайди. Истиқлол бизга Озод элнинг Озод шоири бўлиб куйлаш саодатини берди.

«Халқ сўзи» мухбири
Қўчқор НОРҚОБИЛ
тайёрлади.

ҲАЙРАТ

... Хонам деразасидан бемаврид ёғаётган ёз ёмғирини кузатиб ўтирибман. Бу йил ёмғир бекам ёғди-да. Ҳатто саратон ўртасидаям «осмоннинг таги тешилди-я». Ва бирдан хаёлимга «лоп» этиб Орол тушади. Дарвоқе, Оролга сув тушди, деб эшитдим, ростмикан? Ахир қиши қордан, баҳори ёмғирдан, ёзи табиат инжиқликларидан аримаган бу йилда Худога беадад шукурки, ниҳоят, денгиз дарё билан юз кўришди...

... Тушга яқин Амударё соҳилидан хоразмлик ҳамкасбим йўқлаб келди. Ҳол-аҳвол сўрашдик. «Дарё қалай?» — салом-алигимиз тугар-тугамас сўрадим. «Дим зўр! Бу йил Жайҳун Жайҳунга ўхшади. Тўлиб-тошиб оқаяпти. Икки ойки одамлар дарё қирғоқларини мустаҳкамлаш билан овора. Дарё раиятга ҳам, раҳбариятга ҳам ташвиш туғдирди...».

– Оролга сув тушибди-я?

Орол фожиасини ўз фожиаси сифатида қабул қиладиган дўстимнинг юзида қувонч пайдо бўлди: **«Сув баҳордаёқ денгизни топиб борган эди, ошна! Оққан дарё асовлашса, ўз ўзанини топади, деганлари ҳақ экан. У ўз йўлидаги вақтинчалик тўсиқлардан ошиб, денгизга бориб етди! Кимдир ҳисоб-китоб ҳам қилибди, яна уч-тўрт йил дарё шу зайл «қилиқ» кўрсатса, Мўйноқ тағин денгиз портига айланаркан!»**

Унинг юз-кўзларида ғаройиб ҳайрат бор эди. Шунинг учун ҳам у тўлиб-тўлиб сўзлади. Халқнинг тақдири денгизга пайвандланган юрт фарзандидан бундан бошқача гап олиш қийин-да.

Беихтиёр хотиримга кечаги кунлар, империя замонасида кечган ғалати воқеалар келади. Сибир дарёларини Оролга келтириш масаласи кун тартибига қўйилган кезлар эди ўшанда. «Биз Оролга бир пақир ҳам сув бермаймиз» деди энг юқори минбардан туриб ўрисларнинг машҳур ёзувчиларидан бири. Бу ўша пайтда пахта яккаҳокимлиги қурбони, дунёнинг ярмини уст-бошли қиламан деб ўз денгизини пахтазорларга оқизиб, шўр ялаётган, қум ютаётган халққа айтилган «раҳматнома» эди...

Кейин яна кўп сувлар оқди. Кўп дарёларнинг ўзанлари қуриди. Соҳилларини қум босди. Аёллари бепушт бўлди. Болалари ярим жон туғилди. Эркаклари... Сўнг Оролнинг фожиаси ярим дунё фожиаси эканлигини, ва бу даҳшатли кўргулик шўролар империяси томонидан олиб борилган мудҳиш сиёсий найрангбозлик ўйинлари ҳамда зўравонлик устига қурилган салтанатнинг махсус режалари оқибатида рўй берганлигини Ўзбекистон Президенти жаҳоннинг энг нуфузли минбарларида ошкора айтди. Кейин...

... Тушдан сўнг Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашидаги мутасаддилар билан сим орқали боғландим. Саволим битта эди: «Оғалар, Оролга сув қачон етиб борди?».

«Денгизга сув тушаётганига икки ойча бўлди. Аввал бошда 200 куб секунд миқдорида тушганида дўппимизни осмонга отдик. Ҳозир эса ўртача 1700-1800 куб секунд сув тушаяпти, Орол сатҳи 25 сантиметр кўтарилган, экваторияси ҳам кенгая бошлади...»

Очиғи, Оролнинг қуришидан энг кўп азият чеккан ва жабрланган ҳудуд вакилининг бу сўзлари жарангдор ва ўктамлиги мени ғоят суюнтирди. У бир қатор рақамларни санади. Самолётда бир неча бор денгиз устидан учиб ўтганини, дельтада тўрт чақиримча масофадаги сув лойқалигини, пайдо бўлган бир неча катта-кичик сунъий оролчалар энди кўринмай қолганини айтди. Ҳозиргача Оролга хомаки ҳисоб-китобларга кўра, 10 миллиард кубдан кўпроқ сув қўшилган эмиш. Агарда Туямўйин сув омбори мажмуида тўпланган сув ҳажми 8 миллиард куб атрофида эканини айтсак, Орол табиат эҳсонидан ўз улушини етарлича олаётганини пайқаймиз. Ахир ўйланг, сўнгги ўн йилликларда денгизга бу қадар сув тушмаган!

Яна хотирадаги воқеалар уйғонади. Денгизни сунъий тарзда тўлдириш учун қанча-дан-қанча лойиҳалар ўртага ташланмади. Кимдир Каспийдан канал тортамиз, деб айюҳаннос солди. Ҳатто японлар сунъий ёмғирлар билан Оролни тўлдирармиш, деган гапларни ҳам эшитганмиз. «Қутқариш» жамғармалари эса катта-кичик машваратларда узундан-узоқ ҳисоботлар ўқидилар. Орол эса... сокингина, секингина қуриб битиб борар эди.

Аслида-чи! Барибир Яратганнинг карами кенг экан. Табиат инсон олдида эмас, инсон табиат олдида ожиз эканлигини Орол бизларнинг кўзимизга кўрсатиб қўйди.

Яна бугунга қайтаман. «Эй ошна, уяммас-буяммас, билсанг ЕТТИ рақамида сирли хосият бор», – деб ўз фикрини тасдиқлатади дўстим куйиниб. Истиқлолнинг еттинчи йилида денгизга сув етиб борганининг ўзи мўъжиза эмасми? Илло, етмиш йил давомида тилкаланган, топталган Орол Озодликнинг еттинчи йилида яна қайтадан кўз очаётгани, қолаверса, Оролбўйи халқларида эртанги ёруғ кунларга бўлган ишонч ва умид уйғонганлиги рост бўлсин!

Норқобил ЖАЛИЛ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ
Республика нефть ва газ саноатининг қатор корхоналари, қурилиш ташкилотлари, идораларининг алоҳида намуна кўрсатган ишчи ва хизматчиларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида

(Давоми. Боши 1-бетда)

"ШУҲРАТ" МЕДАЛИ БИЛАН

Азимов Тўйчи Жалолович — "Тошуйжойинвестқурилиш" молия-қурилиш корпорацияси "Тошмахсуспардозқурилиш" акциядорлик жамиятининг 11-қурилиш бошқармаси бош муҳандиси

Абдилхаев Ўткир Тошпўлатович — "Ўзбинокорматериал" акциядорлик компаниясининг 2-"Олмалиқ ғишт" акциядорлик жамияти раиси

Абдукаримхўжаев Абдуғани Тошмуҳаматович — Тошкентдаги М. Раҳимов номидаги амалий санъат тажриба-ижодий комбинати директори

Белов Владимир Петрович — "Ўзнефтгазфан" илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Ўзбекистон нефт-газ илмий тадқиқот-лойиҳа институти лойиҳа бош муҳандиси

Бешимов Шариф Ҳаётович — "Ўзнефтгазқурилиш" давлат акциядорлик бирлашмаси очиқ турдаги "Бухорогазсаноат қурилиш" акциядорлик жамияти 2-ваколатхонасининг экскаватор машинисти

Декало Виталий Фёдорович — "Ўзбектрансқурилиш" уюшмаси "7-кўприксозлик" тресси бош муҳандиси

Қосимов Нурмат — "Ўзсаноатхўжаликқурилиш" корпорацияси "Тошвилоятқурилиш" акциядорлик жамиятининг 365-механизациялашган кўчма колоннаси сувоқчилар бригадири

Ким Георгий — "Ўзбекмебель" давлат акциядорлик бирлашмаси "Прогресс" уюшмасининг бош директори

Логвиненко Александр Николаевич — "Ўзтрансгаз" давлат бирлашмаси магистрал газ қувурлари Ғаллаорол линия ишлаб чиқариш бошқармасининг "АЗИМАШ" қурилмаси ҳайдовчиси

Мираҳмедов Ғайрат Жўраевич — "Ўзбекгидроэнергоқурилиш" тресси "ТошГРЭСқурилиш" қурилиш бошқармаси бошлиғи

Назаров Бахтиёр Жолкесинович — "Ўзнефтгазқазиш" давлат акциядорлик бирлашмаси "Нефтгазқурилиштаъмир" очиқ турдаги акциядорлик жамиятининг 2-қурилиш-монтаж бошқармаси механизациялашган колоннаси монтажчи слесари

Раҳимов Ҳабиб Ҳакимович — "Ўзавтойўл" давлат концерни "Бухоройўлтаъминот" бошқармасининг тош кесиш цехи ишчиси

Саидхонов Руслан Файзуллаевич — Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги "Тошвилоятмелиорациясувхўжалик" трестининг 5-механизациялашган кўчма колоннаси бошлиғи

Ҳошимов Бахтиёр Азизович — "Оникс" акциядорлик жамиятининг Тошкентдаги "Миконд" заводи механика-йиғув ишлари слесари

Шомансуров Шоҳобиддин Шомуҳсимович — "Ўзмонтажмахсусқурилиш" уюшмаси "Ўзсаноатвентиляция" жамоа корхонаси "Шамол" корхонасининг директори

Шарипов Ғафуржон Эргашбоевич — "Ўзбинокорликматериал" акциядорлик компанияси "Оҳангаронцемент" акциядорлик жамиятининг таъмирлаш цехи устаси

Цой Руслан Петрович — "Ўзжамхўжқурилиш" бирлашмасининг Тошкент ҳудудий-қурилиш бошқармасининг 514-туманлараро кўчма механизациялашган колоннаси бўёқчилар бригадаси бошлиғи

Эгамов Рустам — "Ўзавтойўл" концерни Бухоро ёрдамчи саноат корхонаси бошлиғи

Йўлдошев Маъмуржон Мирзакаримович — "Ўзсаноатхўжаликқурилиш" корпорацияси Тошкентсаноатхўжаликқурилиш 2-филиали акциядорлик жамияти ғишт терувчилар бригадаси бошлиғи

"ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МЕЪМОР"

Акопжанян Валерий Апотович — Лойиҳаларнинг бош меъмори, "ТОШНИИПИГЕНПЛАН" институти 2-архитектура-қурилиш бўлими бошлиғи

ШУНИНГДЕК, ҚУЙИДАГИЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН

Водовозов Анатолий Ильич — "Ўзбекнефтгаз" Миллий корпорациясининг "Нефтгазтаъминот" савдо ишлаб чиқариш акциядорлик бирлашмасининг бош директори

Ғофуров Бобомурод Ғофурович — "Ўзнефтгазқазиш" Давлат акциядорлик бирлашмасининг "Нефтгазқурилиштаъмир" очиқ турдаги акциядорлик жамияти бошқаруви раисининг биринчи ўринбосари

Дўсмуҳамедов Абдужамил Абдусатторович — Почта ва телекоммуникациялар агентлигининг "Тоштелефонқурилиш" жамоа қурилиш-монтаж корхонаси директори

Жумаев Бобоража́б Турманович — «Чкалов номидаги Тошкент Авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси» давлат акциядорлик жамияти рақамли бошқариладиган дастгоҳ оператори

Қодиров Мамажон Соатович — "ЎзНИИпреставрация"нинг лойиҳа бош архитектори

Каримов Ойбек Икромович — Хоразм вилояти ҳудудий коммуналфойдаланиш бирлашмаси бош муҳандиси

Куличихин Владимир Васильевич — "Тошуйжойинвестқурилиш" молия-қурилиш корпорацияси капитал қурилиш Бош бошқармаси 4-капитал қурилиш бошқармаси бошлиғи

Маҳмудов Маннон Эркинович — "Ўзсувқурилиш" концерни "Амубухороканалқурилиш" тресси 3-қурилиш-монтаж бошқармаси бошлиғи

Нуритдинов Ноил Фатхиддинович — Хоразм электр кичик станцияси электр слесари

Нурмамадов Асрор Аҳмадович — "Ўзнефтгазқурилиш" давлат акциядорлик бирлашмаси "Бухорогазсаноатқурилиш" очиқ турдаги акциядорлик жамияти 4-ваколатхонаси газ билан қирқувчилар бригадаси бошлиғи

Очилов Камол Истамович — Бухоро шаҳар Тўқимачилик тумани ҳокими

Пўлатов Анвар Адҳамович — "Усто" халқ санъати усталари бирлашмаси ганч ўймакорлиги устаси

Ражабов Қурбонназар Отабоевич — "Ўзбектрансқурилиш" уюшмаси "Ўртаосиётрансқурилиш" тресси 3-қурилиш-монтаж корхонаси автокран ҳайдовчиси

Саидов Юсупжон — Хоразмдаги "Ҳаёт" очиқ турдаги акциядорлик жамияти таъмирлаш устаси

Семёнов Анатолий Александрович — "Ўзбектрансқурилиш" уюшмаси "7-кўприксозлик" тресси 67-кўприксозлик отряди электр пайвандчиси

Сирожов Алишер Зиёевич — Ўзбекистон Республикаси Энергетика ва электрлаштириш вазирининг ўринбосари

Ҳайдаров Абдували Восиқович — "Тошуйжойинвестқурилиш" молия-қурилиш корпорацияси "Тоштрансмахсусқурилиш" акциядорлик жамиятининг 12-қурилиш бошқармаси бошлиғи

Шарипов Саид Акрамович — "Ўзавтойўл" давлат концерни "Бухоройўлтаъминот" бошқармасининг тош қирқиш цехи ишчиси

Шелестюк Василий Афанасьевич — "Тошшаҳарнур" корхонаси Мирообод тумани электр тармоғи устаси

Эгамбердиев Сапарбой — "Ўзнефтгазқурилиш" давлат акциядорлик бирлашмаси "Жанубгазқурилиш" очиқ турдаги акциядорлик жамияти 3-қурилиш-монтаж бошқармасининг электр пайвандчиси

Юсупов Виктор Бекчонович — "Ўзнефтгазқурилиш" давлат акциядорлик бирлашмаси "Жанубгазқурилиш" очиқ турдаги акциядорлик жамиятининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси бошлиғи

"ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ҚУРУВЧИ" ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИЛСИН

(Heading as printed: ҚУЙИДАГИЛАРГА "ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ҚУРУВЧИ" ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИЛСИН)

Абдураҳимов Баҳодир — Маданият ишлари вазирининг ўринбосари

Бекчонов Саидназар — "Ўзсаноатхўжаликқурилиш" корпорацияси "Хоразмқурилиш" акциядорлик жамиятининг 73-механизациялашган кўчма колоннаси бошлиғи

Ғаффоров Қаҳрамон Омонович — Тошкент шаҳар "Шаҳарйўлқурилишцемент" тресси 2-таъмирлаш-қурилиш бошқармаси бригадири

Маҳмудов Ибод Раҳматович — Бухоро махсус таъмирлаш илмий-ишлаб чиқариш устахонасининг таъмирловчи устаси

Проскуряков Сергей Фёдорович — "Ўзбектрансқурилиш" Давлат уюшмаси "Тошметроқурилиш" қурилиш бошқармаси 1-қурилиш-монтаж бошқармаси ишчиси

Рустамов Шоҳруҳ Расулович — "Ўзагроқурилиш" корпорацияси раисининг ўринбосари

Файзихўжаев Муҳаммадхўжа Исмоилович — "Ўзбекгидроэнергоқурилиш" трестининг бош муҳандиси

Ҳусанов Хушвақт Раҳматович — "Ўзтрансгаз" давлат бирлашмасининг "Трансгазмахсусқурилиш" очиқ турдаги акциядорлик жамияти бошқаруви раиси

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1998 йил 31 июль

«ХАЛҚ СЎЗИ» ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

ПУДРАТЧИЮ ШИРКАТЧИЛАР ОРАСИДА

Ҳокимлик биноси пештоқи-да салобатли ҳарфларда «Эркинлик, тадбиркорлик ва ташаббускорлик билан халқимизга фаравон ҳаёт яратиб берайлик» деб ёзиб қўйилибди ва бу мақсад Учкўприк тумани жамоаларининг дастуриламалига айланибди. Туманнинг қаерига борманг, ҳамманинг тилида ана шу мақсад жўшиб, бол бўлиб томиб тургандек. Ким билан гаплашманг, янги фикр, яхши тадбир ҳақида сўзлайди. Бир бировлари тўғрисида гап қотса ҳам у одамнинг тадбирли ташаббускорлигидан сўз бошлайдилар. Туман раҳбарлари Мирзааҳмад Деҳқонов номли ширкатлар уюшмасининг ютуқлари ҳақида гапираркан, унинг раиси Абдулҳамид Абдуллаев эркин фикрловчи, ташаббус кўрсатиб, янгича ишловчи тадбиркор раҳбар бўлгани учун хўжалиги бақувват бўлиб, аъзолари фаровон яшаяпти, дедилар. Раис Абдуллаев эса, ўз фаолияти ҳақида берилган саволга кичик ширкатчилар бошлиқлари ҳақида гапира кетди.

— Еримизни пудратчиларга, ширкатчиларга бўлиб берганимиздан кейин унинг бошлиқларида янги хислат пайдо бўлди. Ерга эгалик қилиш масъулияти, ердан нима олиш мумкин бўлса ундан иложи борича мўлроқ қилиб ундириб олиш тадбирларини қидириб топиб, ишлай бошладилар, бир бири билан беллашиб келаётган икки кичик ширкат бошлиқлари Каримжон Тўланов билан Эркин Тошпўлатовларни мисолга оламан. Улар 26-бригадада бир хил шароитда тенг куч, баравар миқдордаги ерда 14 кишидан бўлиб ишлайдилар. Ҳар бир кишига ярим гектардан ер тўғри келади. Лекин бу йил иккаласининг пахта даласидаги ҳосил кўриниши икки хил.

— Ҳозир ҳар туп ғўзада 10 тадан кўсак санадим, — дейди Эркин Тошпўлатов.

— Менинг ғўзаларимнинг ҳар тупида 4-5 тадан етук кўсак бор, — дейди Каримжон Тўланов...

Суҳбатга аралашиб сўрадим:

— Ҳар тупдаги 10тадани яхшими ёки 4-5 таданими?

— Албатта кўпи яхши-да, — деди Эркинжон.

— Жўжани кузда санайдилар. Кузда пахта очилиб, терилиб, тош босганида ҳисоб қиламиз. Тўғри, — дейди Каримжон. — Эркинжоннинг ғўзаларида нечта кўсак борлигини санаганим йўқ, аммо гули, шонаси мўл. Менинг ғўзаларим бор ҳосилини гул қилиб олган.

— Уларнинг ҳаммаси сентябрь октябрь ойи пахтаси,— дейди Эркинжон Тошпўлатов, — кичикроғи тош босмай қўйиши мумкин. Бизнинг даламиздаги ғўзалар қийғос очилади. Яхши пахта комбайни бўлса бир-икки теримда режа тайёр.

Биринчи теримдаёқ хирмон кўтариб оламан. Ҳозирги ўн биттадан кўсак оппоқ пахта бўлиб хирмонга тушади: аъло ва биринчи навли, ақчаси ҳам мўл!

— Етти гектар ерни болаларим, келинларим билан ўн йилга пудратга олганмиз. Ўн йил кўп муддат эмас. Аммо бизга жуда қулай муддат. Чунки бир йилдаёқ унинг нафини синаб турибмиз. Ернинг оби-тобини, яъни хусусиятини билардик, уни дарров ўзимизники қилиб олдик. Кузда хор-хашакдан тозалаб, ўғитлаб, шудгорлаб қўйдик. Баҳорда эрта экдик. Ғўза униб чиқиши билан уни гўдакни парвариш қилгандай па-палаб, силаб-сийпалаб ўстирдик. Ҳар туб ниҳол кўзимиз қорасида турди. Ҳар бир эгатнинг ҳисоби бор. Оралатиб, саралаб суғорган вақтларимиз ҳам бўлди. Зарурат туғилганда, ҳар бир эгатнинг ғўзаларини ҳам табақаларга бўлиб ишлов бердик. Кўриб турибсиз, ҳеч пасти-баланди йўқ — саф тортган гвардиядай парад бўлиб турибди. Ана, ўзларинг кўринглар.

Тиззадан баланд ғўзаларни ораладик. Эгатларда ғўзадан бошқа гиёҳ йўқ. Шохларда барги кам, шиғил-шиғил кўсак, гул, озгина шона.

— Шартнома қанчадан?

— Ўтган йили гектарига ўттиз бешдан эди, 39 центнердан бердик, бу йилгиси 39,5 центнердан эди, 45 центнерданни мўлжаллаб турибмиз. Манави бўлиқ кўсаклар кўнглимизни тўлдириб, умидимизни кафолатлаб турибди.

Эркин Тошпўлатов навбат олиб гапира кетди:

— Биз ҳар гектарига 42 центнердан ҳосил ваъда қилганмиз. Асат ҳам кирди. Аъзоларимиз билан саратоннинг ҳисоб-китобини қилдик. Ҳар бир ғўзани кўрикдан ўтказдик-да, асатнинг долзарб ишларини белгилаб олдик. «Асат — экинингни ясат!» деганидир. Ҳозир ҳар бир парчани алоҳидадан ясатяпмиз.

Боядан бери жим қулоқ солиб ўтирган раис Абдуҳамид Абдуллаев қўшимча қилди:

— Бу ой жуда масъулиятли ой, асатда экинни авайлай олмаса йил бошидан бери қилган меҳнатини зойе кетказиб қўйиш мумкин. Чунки ғўзанинг ҳамма кушандаси шу ойда хуруж қилади, шира тушади, кўсак қуртларию жами ҳашорат авж олади. Ҳар жой — ҳар жойдаги ғўзалар шохида ҳилпираб турган оқ ленталар ғўзани ясатиш учун эмас, ҳашорат тушган жойлар белгиси. Ўша жойлар қуршаб олиниб, зарурий препаратлар сепилади.

Абдуҳамид Абдуллаевнинг айтишича, бу кичик ширкатлар ташаббуси уюшманинг ҳамма аъзоларига намуна қилинган. Уюшманинг намунаси эса, Учкўприк туманидаги барча хўжаликларга тарқатилган. «Ўрик ўрикни кўриб, оқаради» деганларидек, туманнинг бирор бурчагида ниш урган янгилик дарҳол ҳамма ерга кўчат қилинади. Туман ҳокими Азимжон Муҳиддиновнинг айтишича, Учкўприк туманининг барча деҳқончилик хўжаликларида ишлаб чиқариш ижара ва оилавий пудрат асосида қайта ташкил қилинган. Президентимиз ташаббуси билан бошланган бу ҳаракат Учкўприкда ўз кучини кўрсатиб, биринчи йилданоқ ижобий натижа бера бошлади. Пудратчилар ерни ўз маконидай асраб, авайлаб, пахта ғўзасини ўз фарзандидай парвариш қилаётганини Президентимиз ҳам кўриб кетди.

Ҳақиқатан ҳам оилавий пудратчиларнинг ишлари билан қизиқса арзийди. Масалан, «Истиқлол» ширкатлар уюшмасининг Худойберди Тиллаев бригадасидаги Йўлдошали Мелибоевнинг оилавий пудрати бошқаларга намуна бўлмоқда. Йўлдошев ўз оиласи билан 6 гектар ерни пудратга олиб плёнка остига чигит экди. Ғўзалари 7 марта культивация қилиниб, 2 марта чопиқдан чиқарилди, ҳар гектарига 350 килограммдан уч қур ўғит солинди, ўз вақтида суғорилди, ҳашоратларга қарши барча чора-тадбир кўрилмоқда. Ғўзалар қийғос кўсаклади, бу оилавий пудрат биринчилардан бўлиб теримга тушмоқчи.

Тумандаги 9 та ширкатлар уюшмаларида йил бошидан ерларни шартномалар асосида узоқ йилга, яъни камида 10 йил муддатга оилавий ва звено ижараларига маҳсулот етиштириш учун бўлиб берилди.

Туман хўжаликларидаги мавжуд 15485 гектар экин майдонининг 12108 гектарида ёки 78 фоиз ерда 1375 ижарачи-пудратчи иш юритмоқда. Дон етиштирилган 5560 гектарнинг ҳаммаси, пахта етиштириладиган 8390 гектарнинг 8179 гектарида ёки 97 фоизида ижарачи ва пудратчилар фаолият кўрсатмоқдалар.

Пахтачилик туманнинг энг асосий соҳаси бўлиб, 8390 гектар ерга пахта экилиб, ҳар бир гектар ердан 31 центнердан 25900 тонна ҳосил олиш режалаштирилган. Бундай қаралганда, ҳосилдорлик унча юқори кўринмаса-да, тумандаги хўжаликларни экин майдонларининг 30-40 фоизи марказий Фарғона чўлида жойлашгани, оғир табиий ва шўр тупроқ шароитида бу ерлардан 20-25 центнер ҳосил олиниши ҳисобга олинганда туманнинг маданий ерларида ҳосилдорлик юки 36-40 центнерни ташкил этади.

Ана шундай юқори ҳосил олиш учун ерларни ўз эгасига бериш, уларни ўз меҳнатидан манфаатдорлигини ошириш учун катта ташкилий ишлар амалга оширилиб, пахтачиликда 1100 та ижара ва оилавий пудратчилар ташкил этилди. Улар энди йил давомида оладиган даромадлари, қиладиган сарфлари шартномадан ортиқ етиштирган маҳсулот учун қандай тартибда манфаатдор бўлишларини биладилар. Шартномавий режа бажарилганда режадаги ва ундан ортиқ пахтадан олинадиган мой, кунжара каби маҳсулотлардан мўмай манфаат кўряптиларки, бу омиллар деҳқон ғайратига ғайрат қўшяпти.

Моддий манфаатдорлик уйғотган пудрат усули хўжаликларда ҳамма соҳада яхши натижа бермоқда. Туманда ипак қурти боқиш, пилла етиштириш ҳам яхши тадбиркорлик билан олиб борилди. Натижаси ҳам яхши бўлди. Туман пиллачилари шартнома режасини бир ярим баравар ортиғи билан бажариб, вилоятдагина эмас, бутун мамлакатда карвонбоши бўлди.

Туманда 5560 гектар ерга экилган ғалла экинларини парваришлашда 684 ижарачининг иши ёмон бўлмади. Туман ғаллакорлари вилоятда биринчи бўлиб давлатга дон сотиш шартномавий режасини адо этди. Шу кунга қадар режадан ортиқ қарийб 550 тонна дон сотилди. Илғор хўжаликларда ҳосилдорлик 45-52,7 центнерни ташкил этди.

Ишни пудрат ва ижара усулида ташкил этиб, унинг аҳамиятини тушуниб ишлаган пудратчилар ўз натижаларини ҳозирданоқ кўрдилар. Мисол учун, М. Деҳқонов ширкатлар уюшмасига қарашли учинчи ширкатнинг Эгамбердиева бошлиқ ижарачи звеноси 3,5 гектардан режадаги 52,5 центнер ўрнига 75,4 центнердан ҳосил олди. Режадан ортиқ етиштирилган маҳсулотнинг 51 фоизи, яъни 4,2 тоннаси аъзоларга тарқатиб берилди. А. Ашуров бошлиқ ижарачилар звеноси 3,3 тонна, Муродхўжа Улуғхўжаев бошлиқ ижарачилар звеноси 4,8 тонна натура тўлови бўйича буғдой донига эга бўлдилар.

Умуман олганда, ушбу ширкатлар уюшмасида иш ҳақи, пиллачиликдан бўлган хўжалик аъзоларининг ҳамма ҳақдорлари буғдой донини арзон баҳоларда, яъни давлат харид баҳосида бериш йўли билан ҳисоб-китоб қилиб бўлинди.

Туманда мавжуд 373 гектар мева берадиган боғлар бўлиб, кейинги йилларда бу соҳага эътибор пасайгани оқибатида ҳосилдорлик пасайиб, боғлардан жуда кам даромад олинмоқда эди. Фактларга мурожаат қилинса 1997 йилда туман бўйича ҳар бир гектар мевали боғдан 33,7 центнердан ҳосил олиниб, 3,9 минг сўмдан фойда олинган эди, холос. Айрим хўжаликларда бир гектар боғдан 1-2 минг сўмдан фойда олиниб, самарадорлик пасайиб кетган эди.

Бу соҳада жиддий ўзгартириш қилиш, боғлардан кўпроқ фойда олишни таъминлаш мақсадида мавжуд 373 гектар мевали боғлардан 268 гектари 213 та оилавий пудратчиларга баҳолаб, кўп йиллик муддатга шартнома асосида ижарага берилди. Ҳар бир гектар мевали боғдан туманда ўртача 40 минг сўмдан, ўтган йилга нисбатан 10 баробар кўп иқтисодий самара олинди, хўжаликлар бу соҳада шу кунгача 10 миллион сўмдан ортиқ фойда кўрдилар. Келгусида қолган боғларни ҳам оилавий пудратчиларга ижарага бериш чоралари кўрилмоқда.

Пудратчи боғбон Муҳаммаджон Толипов билан учрашдик. У оилавий пудрат тўғрисида гапираркан кўзлари чақнаб кетди.

— Илгари топганим давлатники, деб юраверган эканмиз. Ширкатлар уюшмасидан 2 гектар қаровсиз шафтолизорни бир йилга 108 минг сўмга сотиб олдим. Ташландиқ шафтоли дарахтларини парваришлаб ҳосилини 230 минг сўмга пулладим. Бу даромад бошқа соҳадаги ишларимдан келадиган маблағимга қўшимча.

Бу ғалабадан қувонсак-да, кўрсаткичлар мени қониқтирмайди, — дейди туман ҳокими Азимжон Муҳиддинов. — Нега десангиз, вилоятимиз туманларига нисбатан олдинда бўлсак-да, андижонликлар кўрсаткичига етолганимиз йўқ. Мақсад илғорларнинг илғори бўлиш учун оз ерда соз ишлаб, ташаббус ва тадбиркорлик ила юқори унумдорликка эришиш ва шу йўл билан туман аҳолисига фаровон ҳаёт яратиб беришдир.

Иброҳим РАҲИМ,
ёзувчи.

---

2 август — Темирйўлчилар куни

• 1998 йилнинг ўтган 6 ойи мобайнида темир йўл хизматидан фойдаланган йўловчилар сони 1997 йилнинг шу даврига нисбатан 13,5 фоиз ўсди.

• Шу йилнинг биринчи ярим йиллигида темир йўллар орқали халқ хўжалиги учун 20,7 миллион тонна юк етказиб берилди.

• Компанияга қарашли корхоналарда ярим йилликда 1 миллиард 961,7 миллион сўмлик маҳсулот, шу жумладан, 211,2 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилди. Бу ўтган йилнинг шу даврига таққосланганда 2,15 баравар кўпдир.

• 1998 йилнинг ўтган ойларида аҳолига 438 миллион сўмлик пуллик хизмат кўрсатилди.

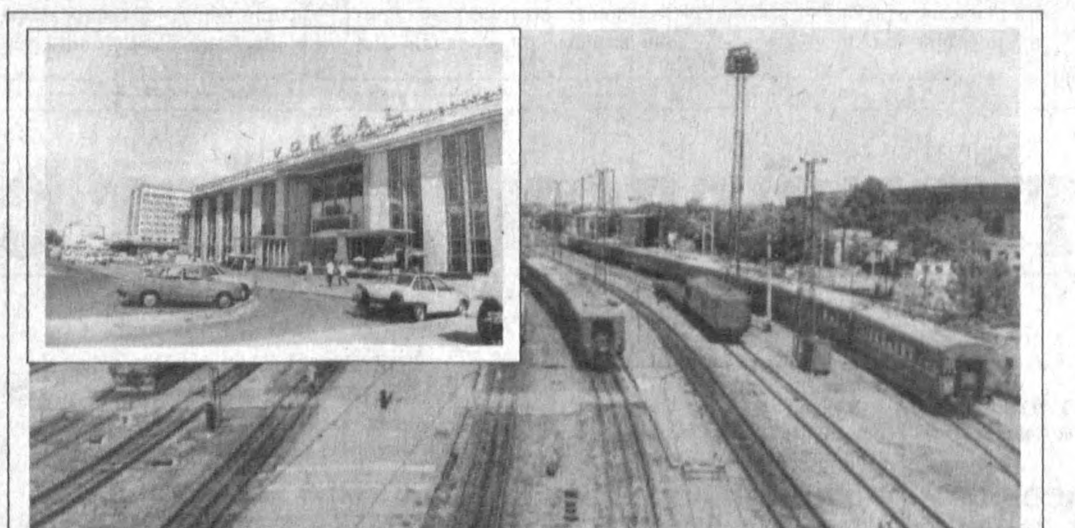

МУСТАҚИЛЛИК ЙЎЛЛАРИДАН ЖАҲОНГА ЧИҚАЯПМИЗ!

Етти йилдирки, Ўзбекистон темирйўлчилари август ойининг биринчи якшанбасида ўзларининг касб байрами — Темирйўлчилар кунини кенг нишонламоқдалар. Мамлакатимиз халқ хўжалигининг муҳим соҳаларидан бири ҳисобланган бу тизим меҳнат аҳли республика равнақига муносиб улуш қўшиш билан бирга, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидаги турдош тармоқлар ичида энг юқори натижаларни қўлга киритмоқда.

Темирйўлчилар куни арафасида жамоатчи мухбиримиз «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акционерлик компанияси раиси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Нормат ЭРМЕТОВ билан учрашиб, соҳада амалга оширилаётган ислоҳотлар ҳақида суҳбатлашди.

— Нормат Эрметович! Республикамиз мустақиллигининг 7 йиллиги мобайнида Сиз раҳбарлик қилаётган темир йўл тизимида қандай натижаларга эришилди?

— Энг катта муваффақиятимиз — бу ҳаракат таркибини илгаригидек республикамиздан ташқарида эмас, ўзимизда таъмирлашни йўлга қўйганимиз бўлди. Катта миқдордаги валюта ҳисобига амалга ошириладиган бу жараён авваллари Россия Федерацияси, Белорус, Украина ва Қозоғистонда кечарди. Биз бунга барҳам бериш мақсадида «Ўзтемирйўлмаштаъмир» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Пахтаобод вагон таъмирлаш, Андижон таъмир механика заводлари, Тошкент йўловчи вагонларни таъмирлаш ва хизмат кўрсатиш дирекциясидаги цехларни қайта жиҳозлаб, уларнинг ишлаб чиқариш қувватларини оширдик. Бугунги кунда бу корхоналарда нафақат ўзимизга тегишли техникалар, балки валюта ҳисобига қўшни давлатлар темир йўл машиналарини ҳам таъмирдан чиқармоқдамиз. Жумладан, Тожикистон ва Озорбойжон Республикаларининг йўловчи вагонларини созлаш юзасидан шартномалар тузилган бўлиб, бу борада муайян ишлар қилинаяпти. Айни чоғда Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистоннинг тепловозлари ҳам бизнинг мутахассисларимиз қўлида сайқал топаяпти. Бундан ташқари, компаниямиз тасарруфидаги мавжуд корхоналарда 400 дан зиёд турдаги эҳтиёт қисмларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилдики, бу катта ҳажмдаги валюта маблағларини тежаш имконини бермоқда. Сирдарёда тайёрланаётган ғилдирак жуфтларига эса хорижлик ҳамкасбларимиз ҳам харидор бўлмоқдалар.

— Ҳар қандай ривожланган давлатнинг темир йўл тармоғини электрлаштиришсиз тасаввур қилиш қийин. Ўзбекистонда бу соҳада қандай ўзгаришлар юз бермоқда?

— Республикамиз ҳукуматининг бевосита кўрсатаётган ғамхўрлиги туфайли ушбу йўналишда бирмунча ишлар бажарилди. Хусусан, Тошкентдан Бекободгача етиб борган электрлаштирилган линия узайтирилиб, Жиззахгача, Жиззахдан эса Самарқандгача етказилди. Натижада харажатлар 30 фоизга қисқартирилди.

Шу билан бирга, Ўзбекистон электродепосида электровозларни обдон таъмирлаш жорий қилиниб, МДҲ мамлакатлари орасида биринчи бўлиб электровозлар ғилдираклари ва бандажларини қайта қуйиш йўли орқали уларни асл ҳолига келтириш ўзлаштирилди. Ушбу соҳада эндиликда хорижлик ҳамкасбларимизга ҳам ўз хизматимизни таклиф этишимиз мумкин.

— Мустақиллик шароитида коммуникация тизимини ривожлантирмасдан туриб, мамлакатнинг иқтисодиётини тараққий эттириш, хорижий давлатлар билан алоқаларни мустаҳкамлаш мушкул. Шу боис Президентимиз бу истиқболли йўналишга алоҳида эътибор бериб келмоқда. Ўзбекистон темир йўл транспорти мажмуининг бу борадаги фаолияти ҳақида нималар дея оласиз?

— Мамлакатимиз ҳукуматининг диққат-эътибори ушбу соҳадаги учта муҳим йўналишга қаратилган. Улардан бири Трансқаспий транспорт йўлагидир. Ўзбекистон, Туркманистон, Озарбайжон ва Грузия давлатлари Президентлари 1996 йил 13 майда Тежен—Серахс—Машҳад темир йўлининг очилишига бағишланган тантаналар чоғида имзолаган тўрт томонлама Битимга мувофиқ, Туркманбоши—Боку—Тбилиси—Ботуми йўналиши орқали Қора денгизга олиб чиқадиган ТРАСЕКА йўналиши энг истиқболли йўллардан ҳисобланади. Бу йўл Қозоғистон, Россия ва Украина республикалари ҳудудларидан ўтадиган йўлдан қарийб 1000 километр яқин. Қолаверса, ўша Битимга кўра, ушбу транспорт йўлагидан фойдаланувчи давлатлар учун юк ташишда 50 фоизлик тариф имтиёзлари берилган. Жорий йилнинг олти ойи давомида Ўзбекистондан хорижга экспортга чиқаришга мўлжалланган 50 минг тонна юк мазкур йўналиш орқали темир йўл транспортида олиб ўтилди. Бу асосан пахта толаси, рангли металлар ва қурилиш учун ишлатиладиган маҳсулотлардир.

Иккинчи йўналиш — Тежен-Серахс—Машҳад транспорт йўлаги бўйлаб юк ташиш ишлари ҳам аста-секин барқарорлашиб бораётир.

Учинчи йўналишга келсак, бу ҳозирча лойиҳалаштирилмоқда. Келгусида Андижон—Ўш—Қашқар темир йўл йўлаги қуриб битказилса, мамлакатимиздан Шанхайгача бўлган масофани 1000 километргача қисқартириш имкони яратилади.

Халқаро темир йўл ташкилотининг XXV юбилей сессияси ўтган йили пойтахтимизда чақирилгани, шу йилнинг 9-10 июнь кунлари Тошкентда Халқаро Иқтисодий Ҳамкорлик Ташкилоти (ЭКО)нинг «Ер усти транспорти ва транзити соҳасида халқаро конвенциялар» мавзуидаги семинарнинг ўтказилиши бу борадаги ишларга туртки бериб қолмасдан, мамлакатимиз темир йўл тизими нуфузи дунё миқёсида ортиб бораётганини кўрсатади.

— Нормат Эрметович, компаниянинг йўловчиларни ташиш билан боғлиқ фаолияти ҳам муштарийларни қизиқтиради. Мазкур йўналишда истиқболда қандай ўзгаришлар, янгиликлар кутиляпти?

— Бу борада дастлабки қадамлар қўйилди. Тез орада «Тошкент—Москва» ҳамда «Тошкент—Андижон» («Олтин водий») каби фирма поездлари сони кўпайтирилади. Яқинда Германия Федератив Республикасидан янги 5 та вагон олдик. Улар мамлакатимиз ичкарисида сайёҳлик йўналишларида ишлатилади.

Бироқ, очиқ тан олишимиз керак, йўловчиларга хизмат кўрсатиш соҳасида ҳали ҳамюртларимиз олдида қарздормиз.

— Мустақиллик байрами арафасида мамлакатимиз халқига қандай истаклар билдирган бўлардингиз?

— Истиқлол шарофати, хизмат тақозоси билан ўтган етти йил ичида жаҳондаги ўнлаб мамлакатларга сафар қилишга тўғри келди. Бугун ҳеч иккиланмасдан айтишим мумкинки: бизнинг юртдай юрт, халқимиздай очиқкўнгил, меҳмондўст ва меҳнаткаш халқ дунёнинг ҳеч қаерида йўқ. Давлатимиз раҳбарияти томонидан олиб борилаётган одилона тинчликсевар сиёсат туфайли халқимиз осуда ҳаёт кечириб, бунёдкорлик ишларини рўёбга чиқармоқда. Бунинг учун уларга ҳар қанча таҳсинлар айтсак, енг шимариб хизмат қилсак, шунча оз.

Фурсатдан фойдаланиб, қарийб юз минг кишилик жамоамизни касб байрамлари, Ватанимиз халқини эса яқинлашиб келаётган катта шодиёна — Ўзбекистон мустақиллигининг 7 йиллиги билан самимий қутлайман!

Сувонқул РУСТАМОВ
суҳбатлашди.

ЗАМИН ФИДОЙИЛАРИ

Бугун Хива туманидаги «Қора қум» жамоа хўжалигида бўлган киши, бундан йигирма йил муқаддам бу ерлар саксовулзору қум барханларидан иборат бўлганлигига ишонмайди. Негаки, толмас билакли деҳқонлар «Қора қум» ерларини, боғу бўстонга, ғаллазорларга айлантирди. Хўжаликда мевани қайта ишлаш консерва заводи бунёд бўлди. Шунингдек, хўжалик фермаси ҳам зотдор қорамоллар ҳисобига бойиди.

СУРАТЛАРДА: ***боғбонлар Қадам Каримов, Мақсуд Машарипов ва Баҳром Раззоқовлар мева тераётган пайт; хўжалик ишчиси Умидбек Тоиров; ферма мудири Эргаш Матрасулов, ветеринар Исломбек Салаев ва чўпон Мақсуд Пирнапасовлар.***

А. МУРОТОВ (ЎзА) олган суратлар.

ЖИНОЯТНИНГ УМРИ ҚИСҚА

ЎҒРИНИ ҚАРОҚЧИ УРДИ...

— Миллионер бўламан!

Хаёлига туйқусдан келган фикрдан унинг кўзлари чарақлаб кетди...

У ширин хаёллар оғушида маст бўлиб ишга келганида вилоят ветеринария бошқармасининг божхона постидаги ветеринария фельдшери бўлиб ишлайдиган Абдуолим Абдуловга кўнглидаги гапларни тўкиб солгиси келди. Кимсан «Оқтош» божхона нозири Шоймардон Ҳамзаев бир-икки ой ўтиб, ўтмай яп-янги «Мерседес»да сайр қилиб юрсая?..

Шу маҳал айланма йўллардаги адирликда икки киши молларни ҳайдаб кетаётгани ҳақида хабар келиб қолди.

Шоймардон билан Абдуолим бу хабарни эшитган заҳоти қўлларини бир бирига ишқалай бошладилар. «Қандай қилиб бўлмасин ўлжани қўлдан чиқариб юбормаслик керак!»

Беш сигирни олдига солиб ҳайдаб кетаётган Ўрол Раҳмонов бўлса иши бароридан келганидан оғзи қулоғида эди. Чунки... Ҳар бош қорамолни Туркманистондан арзон гаровга — атиги ўн минг сўмга сотиб олган. Бу ёқда бўлса... Масалан, Қизириқ туман бозорида бундай сигирларни бемалол йигирма-ўттиз мингга харидор ғинг демасдан олиб кетади. Кўҳитанг тоғ этакларида сон-саноқсиз йўллар кўп!

Аввалига Ўролнинг ишлари сип-силлиқ кетаётган эди. То божхона пости яқинидан ўтиб олгунларичаям ҳеч ким халал бермади. Аммо бироз вақтдан сўнг худди ўқдек учиб келаётган «Жигули»ни кўриб ўзини қўярга жой тополмай қолди.

«Жигули» чегарадан мол олиб ўтган кишилар олдига келиб тўхтади.

— Бизнинг гувоҳномаларимиз мана. Хўш, декларацияларингиз борми?

— Йўқ.

— Э, нега бўлмас экан? Балки ветеринария карантин сертификатини кўрсатарсизлар?

— Бизда ундай нарсалар йўқ.

Абдуолим билан Шоймардон тўнларини тескари кийиб олишди. «Ҳозир божхона постидан икки нафар солдат олиб келиб молларни ҳайдаб кетамиз.»

Аммо...

Ўрол Раҳмонов ҳамда Тўра Бўронов икки масъул ходимни қандай қилиб бўлмасин кўндиришга, аврашга киришдилар.

— Оёғимиздаги ботинкамиз, шимимиз ҳам йиртилган, бизни сарсон қилмангизлар, акалар.

— Ахир, қонун бор.

Улар бу гап билан мамлакатимиз божхона қўмитаси раисининг «Ўзбекистон Республикаси божхона чегарасидан товар моддий бойликларини ўтказишни тартибга солиш» тўғрисидаги буйруғини назарда тутишди. Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикасининг «Маҳсулот ва хизматларни сертификатлаштириш» тўғрисидаги қонунини ҳам эслатиб қўйишган эди.

Афсус...

— Нима десангизлар хизматга тайёрмиз, фақат бизни қўйиб юборсаларингиз бўлди.

Божхона пости ва ветеринария хизмати ходими бу гапдан сўнг сал юмшагандек, ён босгандек бўлишди.

— Қанча берасизлар?

— Мана, етти минг етти юз сўм пул.

Бироқ... Қонунларни назар писанд қилмаган, ўз хизмат бурчини пулга алмаштирган кишилар узоққа кета олмадилар.

Тўғри, иккаласи ҳам бир неча йилга озодликдан маҳрум қилинди. Лекин, нега бундай хунук ҳол юз берди, деган саволлар кишини ўйлантириб қўяди. Биринчидан оилаларининг моддий аҳволи анча дуруст экан. Унинг устига маошлари ҳам етарли. Жиноятнинг илдизлари қаерда экан? Иккаласи ўзаро фикрлашиб, келишган ҳолда бундай қонунга зид ҳаракатларни анча йиллардан буён давом эттириб келишмаётганмикин? Балки, вилоят божхона ҳамда ветеринария бошқармалари бошлиқларининг талабчан эмаслиги уларга қўл келгандир?

Яна бир нарса ҳайрон қолдирди. Худди шу «Оқтош» божхона постидаги нозирлардан бири аввал ҳам порахўрлик учун қўлга тушган экан. Бу аҳвол такрорланиб турганлигидан тегишли раҳбарлар хулоса чиқаришмаяптимикин?

Чегарадан товар моддий бойликларни ноқонуний йўллар билан олиб ўтишнинг пайини қирқишдек жиддий иш зиммасида бўлган бу кишилар нега пулни кўрса қонунлар ҳам эсидан чиқиб кетади?

ҚОНУН БАРЧАГА БАРОБАР

ПОРАХЎРЛАР

Улар хоразмлик меҳмонлар билан ўтиришган эди. Уй эшиги тўсатдан тақиллади.

Ташқарига чиқишганда Сариосиё туман ички ишлар бўлими ахлоқ ишлари нозири Аҳмад Ашуров ҳамда участка нозири Имомберди Икромов иккаласи туришган экан.

— Қани, келингизлар...

— Биз меҳмонларни текшириш учун келдик.

— Лекин уй соҳибаси Хонимжон Қораева бунга розилик билдирмади. Бемалол, дам олиб ўтирибмиз, ҳеч кимга халал берганимиз йўқ — деди.

Аммо ички ишлар ходимлари ҳам бўш келишмади. Улар тортишиб қолди. Аҳмад Ашуровнинг эса уй эгаларининг ўжарлигидан жаҳли чиқди. Шу сабабли Хонимжонни чеккага суриб, уйга киришга уринди. Хонимжон анойилардан эмас экан. Сизлар ноқонуний ҳаракат қилаяпсизлар, деб қаршилик кўрсатди. Натижада Аҳмаднинг милиция кийимидаги тугмаси узилиб тушди.

Ички ишлар ходимлари жаҳл отига миндилар. Аввало бошлиқ номига билдириш хати ёзишди. Сўнгра текшириш бошланди. Натижада Хонимжон Қораева ҳамда унинг қизи Гуландом Қораева ишига тегишли анча, мунча ҳужжатлар тўпланиб қолди.

Яхшиси, суд ҳукмидан озроқ ўқийлик: «Ашуров Аҳмад ва Икромов Имомберди ўзаро жиноий тил бириктириб, пора олиш мақсадида Қораева Хонимжон қизи Гуландомга нисбатан милиция ходимларининг талабларини бажармаганликлари ҳақида маъмурий материал тўплаб, туман ИИБ бошлиғи рухсатисиз, ИИБ қайд этиш журналига қайд этмасдан қалбаки ҳужжатлар тўплашади. Жиноят кодексининг 219-моддаси 2-қисмини рўкач қилиб кўрсатиб, ушбу жиноят ишини ёпиш учун Хонимжондан кўп миқдорда пора беришни талаб қилишади». ...Хонимжон қонунчилар талаб қилган пулни бериш имкониятига эга эмаслиги аниқ. Аммо нима қилиш керак?

У ўйлайвериб, ўйларининг тагига ета олмади. Бир илож қилиб ўттиз минг сўм пулни топиш ва икки оёқни бир этикка тиқиб, қисталанг қилаётганларнинг талабини бажо келтиришдан ўзга чора қолмаган эди.

Гапнинг қисқаси, ички ишлар ходимлари Қораева Хонимжон инъом қилган йигирма тўққиз минг сўм пулни пора тариқасида олишди. Қизиқ, бу жиноятни ҳеч нарсадан тап тортмасдан, гўё доимо қилиб келган кишидек участка нозирининг кабинетида содир этишганлиги одамни ҳайрон қолдиради.

Энди ўзингиз ўйлаб кўринг, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идорасининг масъул ходимлари ўзининг қадр-қимматига путур етганлиги, костюмининг тугмаси узилганлигидан дарғазаб бўлиб, билдириш хати ёзган эди. Бу мурожаатномани ўқиган одам демак улар ҳақиқатдан ҳам ниҳоятда виждонли экан, деб ўйлаши табиий.

Аммо, нега Хонимжон Қораева қийин аҳволда қолганлиги — унинг қизи устидан материаллар тўпланганлигидан фойдаланиб моддий наф кўришни ўйлашди? Балки, шу йўл билан бойиб кетишни хаёл қилишгандир?

Энди яна бир нарса. Ички ишлар бўлимида ишлаётганлар сафида порахўрлар бор экан, қандай қилиб меҳнаткашларнинг қонуний манфаатлари ҳимоя қилинади.

Ҳайриятки бунга ўхшаш ҳоллар вилоят прокуратураси ва миллий хавфсизлик хизмати ходимларининг ғайрати туфайли тезда фош этилаётир. Жиноят устида қўлга тушган Аҳмад Ашуров ҳамда Имомберди Икромовлар ўз айбларига яраша жазо олдилар.

Ҳаром-хариш йўллар билан эмас, ҳалол меҳнат орқали топилган нон мазали бўлади. Иккинчидан, қонун барчага баробар. Буни унутган киши боши берк кўчадан чиқа олмай қолишини бир лаҳза бўлсин унутмаслиги зарур.

Нормамат САТТОРОВ,
Сурхондарё вилоят суди раиси.
Жовли ХУШБОҚОВ,
журналист.

ҲАФТАЛИК ТЕЛЕДАСТУР

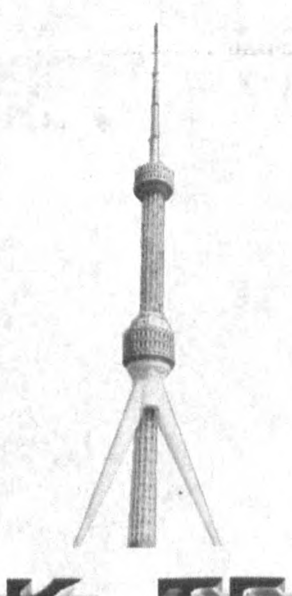

ДУШАНБА, 3 АВГУСТ

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00—8.40 «Таҳлилнома».

*

8.40 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув. 9.10 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига**. «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Нонинг бутун бўлсин, элим». 9.30 «Омад юлдузи». Телеўйин. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00—Янгиликлар. 10.05 «Кино янгиликлари». 10.15 «Ўзбек киноси ижодкорлари». 10.35 **Мустақиллик одимлари.** 10.40 «Дўст». Бадиий фильм. 12.05 «Жаҳон спорти». 12.15 Ўзбекистон телерадиокомпанияси дуторчилар ансамблининг концерти. 12.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 13.10—14.00 «Келин-куёв» Телешоу.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Фарзанд—умид юлдузи». 18.25 «Сиҳат-саломатлик». 18.45 Кекса санъаткорлар куйлайди. 19.05 «Таянч нуқтаси». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.30, 22.10 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.05 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Иқтисод алифбоси». 21.35 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига:** «Диёрим Ўзбекистоним». Мусиқий дастур. 22.15 «Мустақиллик одимлари». 22.20 «Телевидение: томоша, томошабин». 22.45 Диққат, премьера: М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 2 фасл. 31-куй. 23.35 «Ахборот». 24.00—00.05 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи»(рус тилида). 18.15 «Ёрилтош». Мультфтўплам. 18.35 «Жаҳон урушларининг махфий архивларидан». Телесериал. 19.05 «Ойдиндаги қадамлар». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55—Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Туризм ҳақида». 20.20 «Мусиқий лаҳзалар». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Олтин мерос». 21.20 «Таггер». Телесериал. 22.10 «Кўзгу». 22.30 «Даракчи»(рус тилида). 22.40 Оҳанглар ва эълонлар. 22.45 Кинонигоҳ. «Бумеранг». 00.25 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 17.20—20.35

*

20.35 Эълонлар. 20.40 «Англаш санъати».

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.35

*

21.35 «Тўппонча ушлаган одам». Бадиий фильм. 23.05—23.25 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мультомоша». 19.05, 21.40—Эълонлар. 19.10 «Морена Клара». Телесериал. 19.55 «Жаҳон». 20.15 «Чинор» видеоканали: «Рангинкамон». «Дидар». 20.55 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Шукрона». 21.00 «Намастэ». 21.20 «Ҳамкорлик». 21.45 Кинематограф. «Чета ошиш ноль». 23.05 Спорт-тайм. 23.35—23.45 «Хайрли тун!».

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!». 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15—Янгиликлар. 8.15, 17.20—«Роксолана—султон асираси». Сериал. 9.00 «Мўъжизалар майдони». 10.00 «Сиҳат-саломатлик». 10.30, 18.30—«Куйини топинг». 11.15 «Биргалашиб» дастури. 12.00 Олтин серия. «Жавоб юриши». 13.30 Футбол шарҳи. 14.20 Мультсериал. 14.45 «Марафон-15». 15.05 «Юлдузли онлар». 15.40 «Орзуларимиз оғушида». Сериал. 16.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 16.30 «Оламга саёҳат». 18.05 «Тиғиз пайт». 19.00 «Биз» дастури. 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 20.35 «Тоғлик». Саргузашт сериал. 21.45 Кино чизиғи. А. С. Пушкин. Асарлар тўплами. «Отишма». 23.25 Баскетбол. Жаҳон чемпионати. Эркаклар.

Қоз ТВ

5.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

* * *

15.50 «Хит-парад». 16.00 Ҳужжатли фильм. 16.25 «Гутен абенд!». Немис таҳририяти кўрсатуви. 16.50 «Омонат». 16.55 «Ютуқ» салони. 17.00 «Сокин сувлар». Сериал. 18.00 «Бола тилидан». 18.35 «Юртдошлар». 19.00 «Даллас». 20.00 «Оқшом». 20.40 Спорт янгиликлари. 20.50 Мусиқий дақиқалар. 21.00 Бадиий фильм. 22.15 «Ютуқ» салони.

СЕШАНБА, 4 АВГУСТ

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Дилрабо тароналар». 9.05 **Мустақиллик одимлари.** 9.10 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 2 фасл. 31-куй. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00—Янгиликлар. 10.05 «Доно бобо даврасида». 10.25 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Орзулари бисёр аёлнинг». 10.35 Янги алифбони ўрганамиз. 11.05 «Оламни асранг!». 11.20 Рақс, рақс, рақс. 11.45 «Шумтака». Мультфильм премьераси. 16-серия. 12.05 «Оила». Тележурнал. 12.35—14.00 Кундузги сеанс. «Нофелет қаерда?» Бадиий фильм.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 Болалар учун. «Парвоз». 18.30 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Ўзбекистон дея аталур». 18.40 «Бозор рақобати—сифат кафолати». 19.00 «Куйла ёшлигим». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.35—Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Автоолам». 20.05 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Саҳна ҳаёти». 21.30 «Акс-садо». 22.00 Мустақиллик одимлари. 22.05 «Гуллар пайванди». Озода Ёрова. 22.40 Диққат премьера: М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 32-куй. 23.20 «Ахборот». 23.45—23.50 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Ёрилтош». Мультфтўплам. 18.25 Ёввойи ҳайвонот олами. 19.05 «Болливудга нигоҳ». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55—Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Тақдим». 20.10 Мусиқий меҳмонхона. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Таггер». Телесериал. 21.50 Спорт-қитъаси. 22.20 «Даракчи». 22.30 Оҳанглар ва эълонлар. 22.35 Кинонигоҳ. «Рўёбга чиқиш». 00.15 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 6.30—8.00 17.20—20.35

*

20.35 «Ҳозирги ёшлар». Р. Қосимжонов.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.35

*

21.35 Эълонлар. 21.40 «Тулпорлар». Манзарали фильм. 21.50 «Пойтахт». Публицистик кўрсатув. 22.20 Шарқ киноси. «Лайли ва Мажнун». Бадиий фильм (Озорбайжонфильм). 23.55—00.15 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мультомоша». 19.05 «Тасвир». 19.25 «Солиқ ҳақида сабоқлар». 19.40 Телефакт. 19.50 Мусиқий танаффус. 19.55, 21.25—Эълонлар. 20.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал. 20.45 Мусиқий танаффус. 20.50 «Туманларсиз Британия». 21.05 Хит-коллекция. 21.30 «Қувноқ кино». 23.00—23.10 «Хайрли тун!».

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!». 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20—Янгиликлар. 8.15, 17.20—«Роксалана—султон асираси». Сериал. 9.00 В. Познернинг «Биз» дастури. 9.45 «Хонаки кутубхона». 9.55 Баскетбол. Жаҳон чемпионати. Эркаклар. 11.15 «Биргалашиб» дастури. 12.00 Севги асирлари «Ғурур ва огоҳлантириш». 13.15 «Сталин жумбоқлари». 1-қисм. «Кобанинг сирлари». 14.20 Мультсериал. 14.55 «Бахтли тасодиф». 15.40 «Орзулар оғушида». Сериал. 16.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 16.30 «Оламга саёҳат». 18.05 «Тиғиз пайт». 18.30 «Куйини топинг». 19.00 «Мавзу». 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 20.35 «Икки океан сири». Бадиий фильм. 23.30 Баскетбол. Жаҳон чемпионати. Эркаклар.

Қоз ТВ

5.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

* * *

15.50 «Хит-парад». 16.00 «Товушлар музейи». 16.30 «Қозоғистон-2030». 16.50 «Омонат». 16.55 «Ютуқ» салони. 17.00 «Сокин сувлар». Сериал. 18.00 «Бола тилидан». 18.35 «Юртдошлар». 19.00 «Даллас». 20.00 «Оқшом». 20.40 Спорт янгиликлари. 20.50 Мусиқий дақиқалар. 21.00 Бадиий фильм. 22.25 «Ютуқ» салони.

ЧОРШАНБА, 5 АВГУСТ

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Ўн саккиз ёшингдадур». Мусиқий дастур. 8.45 «Маърифат маскани». 9.00 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Она шаҳрим—Тошкентим». 9.20 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 32 куй. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00—Янгиликлар. 10.05 Болалар учун. «Бир сиқим тупроқ». 10.30 «Алифбо сабоқлари». 11.00 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Жавоҳирлар бўстони». 11.30 «Дутор ва танбур тароналари». 11.55 **Мустақиллик одимлари.** 12.05 «Шумтака». Мультфильм премьераси. 17-серия. 12.20 «Акс-садо». 12.50 Кундузги сеанс. «Колонна». Бадиий фильм. 1-қисм. 14.10—14.30 «Ёшлик» студияси. «Сени Ватан кутади».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Умид учқунлари». Тележурнал. 18.30 «Чемпион билан учрашув». 18.45 «Тилга эътибор». 19.05 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Истиқлол қўшиқлари». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55—Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.55 «Таълим-тарбия миллий дастури — амалда». 20.05 «Оқшом эртаклари». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 21.20 «Яхшилар ёди». Маъруф Қориев. 21.50 Мустақиллик одимлари. 21.55 «Уйғонаётган фикр». 22.30 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Акбарнинг саргузашти». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-қисм. 23.05 **«ЁШЛАР» телеканали:** «Шу Ватанга бордур менинг кераги**м**». «Эстрада ва ёшлар». 24.00 «Ахборот». 00.25—00.30 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Жаҳон халқлари эртаклари». 18.35 «Жосуслар». Ҳужжатли сериал. 19.05 «Дойче Велле» тақдим этади...» 19.25, 19.50, 20.25, 20.55—Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Хонадон». 20.15 «Жозиба». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Ғазал сеҳргари». 21.20 «Таггер». Телесериал. 22.10 «Даракчи». 22.20 Оҳанглар ва эълонлар. 22.25 Кинонигоҳ. 23.55 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

16.35 Янгиликлар. 16.40 Болалар учун. «Эртакнамо чоршанба». Кинокўрсатув.

*

Россия жамоат телевидениеси 6.30—8.00 17.20—20.35

*

20.35 Эълонлар. 20.40 «Шохсупа сари йўл». Спорт дастури.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.35

*

21.35 «Кино сайёраси». Кинокўрсатув. 21.55 «Оқшом гўзаллари». Бадиий фильм. 23.35—23.55 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мультомоша». 19.05, 21.45—Эълонлар. 19.10 «Морена Клара». Телесериал. 19.55 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Шукрона». 20.00 «Спорт-лотто». 20.10 Истиқлол илҳомлари. «Шукуҳли диёрим». 20.25 «Ҳуқуқ ва бурч». 20.45 «Мезон». 21.05 «Автосалтанат». 21.15 «Дурдаршан». 21.50 Олтин хазина. Саид Аҳмад. «Келинлар қўзғолони». А. Ҳидоятов номидаги ўзбек давлат драма театрининг спектакли. 23.10—23.20 «Хайрли тун!».

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!». 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.50—Янгиликлар. 8.15, 17.20—«Роксолана—султон асираси». Сериал. 9.00 «Мавзу». 9.45 Баскетбол. Жаҳон чемпионати. Эркаклар. 11.15 «Биргалашиб» дастури. 12.00 «Ғурур ва огоҳлантириш». 2-серия. 13.15 «Сталин жумбоқлари». 2-қисм — «Иккинчи нусха». 14.20 Мультсериал. 14.45 «Қойилмақом давра». 15.15 «Чангалзорлар даъвати». 15.40 «Орзуларим оғушида». Сериал. 16.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 16.30 «Оламга саёҳат». 18.05 «Тиғиз пайт». 18.30 Леонид Ярмольник «Олтин талвасаси» дастурида. 19.10 «Инсон ва қонун». 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 20.35 «Сочи». Жангари фильм. 22.25 «Сибирь «яра»си». 1995 йил иши. Ҳужжатли детектив. 23.05 Баскетбол. Жаҳон чемпионати. Эркаклар.

Қоз ТВ

5.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

* * *

15.50 «Хит-парад». 16.30 «Замин». Экологик альманах. 16.50 «Омонат». 16.55 «Ютуқ» салони. 17.00 «Сокин сувлар». 18.00 «Бола тилидан». 18.35 «Юртдошлар». 19.00 «Даллас» 20.00 «Оқшом». 20.40 Спорт янгиликлари. 20.50 Мусиқий дақиқалар. 21.00 «Икки кишилик вокзал». 22.10 «Ютуқ» салони.

ПАЙШАНБА, 6 АВГУСТ

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Висолинг шайдосиман». Мусиқий дастур. 9.10 «Томчи». 9.25 «Акбарнинг саргузашти». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-қисм. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00—Янгиликлар. 10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал. 10.30 «Олимпиадачилар орамизда». Спорт дастури. 10.45 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Денов ва деновликлар». 11.05 «Халқ ижодиёти». 11.30 «Шоирлар—болаларга».

*

12.05 «Шумтака». Мультфильм премьераси. 18-серия. 12.20 Кундузги сеанс. «Колонна». Бадиий фильм. 2-қисм. 13.30 «Хотира». Илҳом Ҳасан. 14.10—14.30 «Бугуннинг ўйлари».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 Болалар учун. «Санъат ғунчалари». 18.30 «Ҳиммат». 18.45 «Харита». Халқаро шарҳ. 19.00 **Мустақиллик одимлари.** 19.05 «Ҳидоят сари». 19.25, 20.25, 20.55, 21.55—Эълонлар. 19.30 «Ахборот»(рус тилида). 19.50 «Юзма-юз». 20.10 «Оқшом эртаклари». 20.30 «Ахборот». 21.00 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Ватан мадҳи». Мусиқий дастур. 21.35 «Битик». 22.00 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Акбарнинг саргузашти». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 5-қисм. 22.40 «Сомон йўли». 23.40 «Ахборот». 00.05—00.10 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи»(рус тилида). 18.15 «Ёрилтош». Мультфтўплам. 18.35 «Бўш ўтирма». 18.55 «2000 йилдан сўнг». Телесериал. 19.15 Дилнавоз садолар. 19.25, 19.50, 20.25, 20.55—Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Бир жуфт кўшиқ». 20.05 «Табобат оламида». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Одамлар орасида». 21.25 Мумтоз наволар. 21.55 «Даракчи»(рус тилида). 22.05 Оҳанглар ва эълонлар. 22.25 «Оилавий экран». «Автомобилдан сақланинг!» 23.50 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 6.30—8.00 17.20—20.35

*

20.35 «Хорманг уста». Телекўрсатув.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.35

*

21.35 Эълонлар. 21.40 «Оқ халатдаги мафия». Бадиий фильм. 23.15—23.35 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мультомоша». 19.05 «02» тўлқинида. 19.20 «Ракурс». Бадиий-публицистик кўрсатув. 19.50 «Ҳамдардлар». 20.15 «Лаззат». 20.35, 22.05—Эълонлар. 20.40 «Муҳаббат тарихи». Телесериал. 21.25 «Ҳаммаси мода ҳақида». 21.45 Мусиқий Олимп. 22.10 Киносалон. 23.50—24.00 «Хайрли тун!».

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!». 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15—Янгиликлар. 8.15, 17.20—«Роксолана—султон асираси». Сериал. 9.00 «Инсон ва қонун». 9.35 «Ҳайвонот оламида». 10.10 «Хонаки кутубхона». 10.20 «Ҳамма уйдалигида». 11.15 «Биргалашиб» дастури. 12.00 «Ғурур ва огоҳлантириш». 3-я серия. 13.15 «Сталин жумбоқлари». 3-қисм. «Ғолибларнинг ўлими». 14.20 Мультсериал. 14.45 «Қойилмақом давра». 15.15 «Сеҳрли олам ёки Синема». 15.40 «Орзуларимиз оғушида». 16.10 «... 16 ёшгача ва ундан катталар». 16.30 «Оламга саёҳат». 18.05 «Тиғиз пайт». 18.30 «Бу эрмак жониворлар». 19.05 «Эслашлари учун...». Евгения Козирева. 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 20.35 «Дон Жуан де Марко». Романтик комедия. 22.30 Тина Тернер Москвада. 23.25 Сергей Шолоховнинг «Осойишта уй»и.

Қоз ТВ

5.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

* * *

15.50 «Хит-парад». 16.00 «Абай». Ҳужжатли фильм. 16.25 «Т.Жургенов хотираси». 16.50 «Омонат». 16.55 «Ютуқ» салони. 17.00 «Сокин сувлар». 18.00 «Бола тилидан». 18.30 «Йўлдаги қайдлар». 18.50 «Бланкасиз дориномалар». 19.00 «Даллас». 20.00 «Оқшом». 20.40 Спорт янгиликлари. 20.50 Мусиқий дақиқалар. 21.00 «Келинлар қўзғолони». 22.10 «Ютуқ» салони.

ЖУМА, 7 АВГУСТ

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Муҳаббатим куйлайман». Мусиқий дастур. 8.50 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Спорт байрами». 9.05 «Мен туғилган тупроқ». Телеочерк. 9.20 «Акбарнинг саргузашти». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 5-қисм. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00—Янгиликлар. 10.05 «Талаб ва таклиф». 10.25 **Мустақиллик одимлари.** 10.30 «Кичкинтоймиз-гижингтоймиз». 10.50 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Остонаси тиллодан». 11.15 Ўзбек куйларидан концерт. 11.45 «Шумтака». Мультфильм премьераси. 19-қисм. 12.05 «Сув сайли». 12.25 Кундузги сеанс. «Оцеола». Бадиий фильм. 14.10—14.30 «Бармоқлар сеҳри».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Олтин тож». Телевизион ўйин. 18.30 «Фермер». Телетанлов. 18.50 «Мухлис ёхуд қўшиқ изидан...» 19.15 **«Мустақиллик бекати».** 19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.50—Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Омонлик тилаймиз». 20.05 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Маърифатнома». 21.20 Мусиқамиз хазинасидан. «Сиз соғинган оҳанглар». 21.55 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Юртим мўъжизалари». 22.30 «Ахборот». «Мунаввар дунё» Дам-олиш дастури: 22.55 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Истиқлол фидойилари». 23.15 «Нақдлар тотли сўз — Озодлик» рукнида. «Ҳуррият». Бадиий фильм. 1-серия. (Туркия). 00.05—00.10 «Ватан тимсоллари».

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Бор эканда, йўқ экан». 18.40 «Довюраклар». Ҳужжатли сериал. 19.25, 19.50, 20.25, 20.55—Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Акс». 20.20 «Ҳар лаҳзада қўшиқ». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Йирик планда». 21.15 «Таггер». Телесериал. 22.05 «Даракчи». 22.15 Оҳанглар ва эълонлар. 22.20 Бокс. Бокс. Бокс. 22.35 Кинонигоҳ. «Компьютер даҳоси». 00.15 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

16.55 Янгиликлар. 17.00 Болалар учун. «Бинафша».

*

Россия жамоат телевидениеси 6.30—8.00 17.20—20.35

*

20.35 Эълонлар. 20.40 «Телешифокор». Тиббий маслаҳатлар.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.35

*

21.35 Оскар совриндорлари: «Жаноб Кейн» (1941 йил). Бадиий фильм. 23.30—23.50 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мультомоша». 19.05 «Ўтмишсиз келажак йўқ». 19.25 «Наволарда аён этсам». 19.45 «Саломат бўлинг». 20.05, 21.50—Эълонлар. 20.10 «Морена Клара». Телесериал. 20.55 «Уй остонадан бошланади». 21.20 Дурдаршан. 21.55 Кинематограф. «Маҳбубам, азизим, суюклигим, ёлғизим». 23.00 «Араб эстрадаси». 23.30—23.40 «Мунаввар тонг истаб...»

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!». 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 01.10 — Янгиликлар. 8.15, 17.20 — «Роксолана — султон асираси». Сериал. 9.05 «Саёҳатчилар клуби». 9.55 «Смак». 10.15 «Хонаки кутубхона». 10.25 «Янгра, гармонь!». 11.15 «Биргалашиб» дастури. 12.00 «Ғурур ва огоҳлантириш». 4-серия. 13.15 «Сталин жумбоқлари». 4-қисм — «Ўлим ёки қотиллик?» 14.20 «Қувноқ сеҳргарлик». Фильм-эртак. 15.35 «Сезам кўчаси». 16.05 «Фруттис чердаги» дастури. 16.30 «Оламга саёҳат». 18.10 «Сиҳат-саломатлик». 18.45 «Мўъжизалар майдони». 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 20.35 «Пятницкая кўчасидаги қаҳвахона» детективи. 22.20 «Нигоҳ». 23.10 «Жумбоқли касаллик». Комедия.

Қоз ТВ

5.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

* * *

15.50 «Хит-парад». 16.00 «Ватан ҳимоясида». 16.20 «Каре сарам». 16.50 «Омонат». 16.55 «Ютуқ» салони. 17.00 «Комиссар аёл». 18.00 «Бола тилидан». 18.30 «Юртдошлар». 19.00 «Гамбург полициячилари». 20.00 «Оқшом». 20.40 «Саломатлик учун инвестициялар». 21.00 «Мусиқий саёҳат». 22.00 «Икки кишилик вокзал». 23.05 «Ютуқ» салони.

ШАНБА, 8 АВГУСТ

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00—8.25 «Ахборот». 8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Бахт ва шодлик тароналари». Мусиқий дастур. 9.00 «Шоҳруҳ клуби». 9.20 «Зиёрат». 9.30 «Шумтака». Мультфильм премьераси. 19-серия. 9.45 «Ҳаёт сабоқлари». 10.15 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Усуллар парвози». «ЁШЛАР» телеканали 10.40 «Мулоҳаза, мунозара, муносабат». «Соғлом авлод учун». «Мен билган, билмаган дунё». «Ёшлар куйлаганда». Мусиқий дастур. 12.05 «Кафолат». 12.25 «Қизиқарли учрашувлар». Мақсуд Юнусов. 12.55 Кундузги сеанс. «ГАИ инспектори». Бадиий фильм. 14.15—14.35 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига**. «Маънавият». Бадиий-публицистик кўрсатув.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Болалар учун. «Фламинго». 18.20 «Ҳайрат». Бадиий-публицистик кўрсатув. 18.40 «Бахтли воқеа». 19.25, 20.25, 20.55, 21.40 — Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус. тилида). 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 «Жаҳон спорти». 20.30 «Ахборот». 21.00 Санъат усталарининг концерти. 21.45 Мустақиллик одимлари. 21.50 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Акбарнинг саргузашти». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-қисм. 22.25 «Ахборот». «Тунги ёгду» Дам олиш дастури 22.50 «Нақдлар тотли сўз — Озодлик» рукнида. «Шерюрак». Бадиий фильм. (АҚШ). 01.50—01.55 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

7.55 Кўрсатувлар дастури. 8.00 «У ким, бу нима?» 8.15 «Санта-Барбара». Телесериал. 9.00 «Сўз ва соз оҳанглари». 9.35 «Лавжой». Телесериал. 10.20 Болалар экрани. 11.35 «Мутойиба». 11.55 А. Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик катта театри. Р. Леонкавеллонинг «Паяци» операси. 13.05 «Жозиба». 13.20 — 14.05 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал.

*

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Боланинг тили». 18.30 Спорт-қитъаси. 19.00 «Қонун ҳимоясида». 19.15 «Мусиқий лаҳзалар». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55—Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус. тилида). 19.55 «Бизнес-академия». 20.10 «Дилбарим». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Кўнгил кўнгилга пайванд». 21.30 «Даллас». Телесериал. 22.20 ТВ ва театр. 22.40 «Даракчи». 22.50 «Бешинчи ўлчов». 23.05 Оҳанглар ва эълонлар. 23.10 Кинонигоҳ. «Сир». 00.40 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.55 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси. 18.00—23.35

ЎзТВ-IV

10.05 «Шанба эртаги». 11.15 «Спектаклдан сўнг». 11.40—12.10 «Кросс Роудс» кафесига хуш келибсиз!» (Инглиз тили ҳамма учун).

* * *

17.10—18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мультомоша». 19.05 Авторейд. 19.15 «Далил ва шарҳ». 19.30 «Рақслар қанотида». 19.55, 22.15—Эълонлар. 20.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал. 20.45 «Чинсэн». 21.05 «5 дақиқа ўзим учун». 21.10 «Бу ажиб дунё». 21.30 «Ассалом, Франция!». 21.55 «Хит-коллекция». 22.20 Киносалон. 24.00—00.10 «Хайрли тун!»

РЖТ

7.00 «Колумб». «Шхуна юнгаси». 8.18 Мультфильм. 8.45 «Руҳоний сўзи». 9.00, 14.00, 17.00—Янгиликлар. 9.10 «Хонаки кутубхона». 9.30 «Тонгги почта» 10.05 «Каламбур». 10.40 «Смак». 11.00 «Бир нодир асар тарихи». 11.30 «Рус қалби қўшиқлари». 12.30 «Захирадаги ўйинчи» комедияси. 14.20 «Цивилизация» дастури. 14.50 Баскетбол. Эркаклар. 15.55 «Ҳайвонот оламида». 16.35 Мультфильм. 17.20 Людмила Зикина куйлайди. 18.00 «Катта танаффус». Комедия. 1-серия. 19.10 «Жентльмен-шоу». 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Время». 20.35 «Дайди ўқ». Комедия. 22.40 Футбол. Россия чемпионати. «Спартак»—«Алания». 2-тайм. 23.35 «Майдон». Бадиий фильм.

Қоз ТВ

8.00 «Ҳақиқат». 8.20 «Сиҳат-саломатлик». 8.40 «Сифат». 9.00 «Еркем-ай». 9.25 «Экспресс-FOOD».

* * *

15.55 «Ютуқ» салони. 16.10 «Темирқозиқ». 17.10 Бастакор М.Мангитаев. 17.40 «Сифат». 18.00 «Футбол» сайёраси. 19.00 «Камтарлик ҳусни». 19.50 «ЕСЕП» корхонаси таништиради. 20.00 «Оқшом». 20.40 «Шахс». 20.50 Бадиий фильм.

ЯКШАНБА, 9 АВГУСТ

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур. «ЁШЛАР» телеканали 9.10 «Истеъдодлар унар боғ». «Табиат шифохонаси». «Ёшлар матбуоти». «Ватанимга хизмат қиламан». «Гулдаста». Мусиқий дастур.

* * *

11.20 «Мезон». 11.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Акбарнинг саргузашти». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 6-қисм. 12.10 «Жавҳар». Публицистик кўрсатув. 12.30 Кундузги сеанс. «Императорнинг махфий фармони». Бадиий фильм. 14.05—14.35 «Нурли келажак».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Сенми, шошмай тур!». Мультфильм. 18.15 «Ҳа, ҳа, ҳа». Ҳазил, ҳажвия, ҳангома. 18.40 «Қишлоқ ҳақида ўйлар». 19.00 «Ўзлик». Бадиий — публицистик кўрсатув. 19.25, 20.00, 21.10 — Эълонлар 19.30 «Таҳлилнома» (рус тилида). 20.05 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дам олиш дастури. 20.30 «Таҳлилнома». 21.15 **Мустақиллик одимлари.** 21.20 Телевизион миниатюралар театри. 21.55 ТВ-1 намойиш этади: Телеанонс. 22.05 Спорт дастури: «Спорт. Спорт. Спорт». Футбол майдонларида. «Аср мўъжизаси» кинодастури 22.35 «Кино янгиликлари». 22.45 «Бегунох». Бадиий фильм. 1-2-серия. 01.15—01.20 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

7.55 Кўрсатувлар дастури. 8.00 «Бор эканда йўқ экан». 8.25 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига.** «Навруз-95». 9.05 «Санта Барбара». Телесериал. 9.45 «Дойче Велле» тақдим этади... 10.05 «Робин Гуднинг янги саргузаштлари». 10.30 Кулгига нима етсин. 10.45 «Лавжой». Телесериал. 11.30 Болалар экрани. 13.00 Эстрада тароналари. 13.20 — 14.05 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал.

*

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Сув ости дунёсига саёҳат». 18.30 «Мультипонарама». 19.00 «Бари ҳазил». 19.10 «Жараён». 19.25, 20.00, 20.25 — Эълонлар 19.30 «Таҳлилнома» (рус тилида). 20.05 «Келгуси ҳафтада». 20.30 «Таҳлилнома». 21.10 «Даллас». Телесериал. 22.00 «Изҳор». 22.20 «Даракчи». 22.30 Якшанба кинозали. «Қуёш таназзули». 00.10 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.40 Дастурнинг очилиши. Эълонлар. 17.45 «Цирк, цирк, цирк».

*

Россия жамоат телевидениеси. 18.15—22.50

*

22.50 Эълонлар. 22.55 «Гулла, яшна она-Ватаним». Фильм-концерт. 23.15—23.45 «Таҳлилнома» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

9.00 «Хайрли тонг!» 9.30 «Парле ву франсэ?» 9.55 «Лаззат». 10.15 «Эртакларнинг сеҳрли олами». 11.55 «Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида). 12.05 Эълонлар 12.10 Киносалон. 14.10 Мусиқий олимп. 14.30 «Иштирок этувчилар». 14.50 «Жонли сайёра». 15.10 Клип-антракт. 15.20 Кундузги сеанс. 16.50 — 17.10 «Сенинг вақтинг».

*

17.10 — 18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45 «Мультомоша». 19.00, 21.10 — Эълонлар. 19.05 «Кобра». Телесериал. 19.45 Клип-антракт. 19.55 «Хайрли оқшом». 20.25 **Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига**. «Бугунги кун мавзуси». 20.40 Жаҳон киноси янгиликлари. 21.15 Киносалон. 23.15 — 23.25 «Хайрли тун!»

РЖТ

6.55 «Таваккалчилик — хайрли иш». Бадиий фильм. 8.15 «Лотто-Миллион». «Спорт-лото». 8.30, 15.40, 16.05 — «Дисней-клуб». 9.00, 14.00, 00.15 — Янгиликлар. 9.10 Дм. Крыловнинг «Йўлда ёзилмаган қайдлари». 9.30 «Ҳамма уйдалигида». 10.10 «Тонг юлдузи». 11.00 «Армия дўкони». 11.30 «Янгра, гармонь!». 12.00 «Деҳқон ахборотномалари». 12.30 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Сериал. 13.10 «Аралаш-қуралаш». 13.25 «Кулги панорамаси». 14.20 «Саёҳатчилар клуби». 15.05 Кристина Орбакайте куйлайди. 16.05 «Тарих ғилдираги». Телеўйин. 17.20 1998 йил қўшиқлари. 18.15 «Етти қария ва бир қиз». 19.55 «Киноафиша». 20.00 «Время». 20.40 «Муаллифлар чиқсин! Муаллифлар!» фильми. 22.50 Баскетбол. Жаҳон чемпионати. 1/2 финал. 00.25 Футбол шарҳи.

Қоз ТВ

7.05 «Уйғон ва куйла». 7.35 «Фудзияма». 7.50 «Қайсар». Кўрсатув. 8.10 Бадиий фильм. 9.10 «Абай юбилейи». 9.50 «Еркем-ай». 10.15 «Экспресс-FOOD». 10.40 Мультконцерт. 11.05 Бизнес-дастур. 11.30 «Энши балапан». 12.00 «Икковлон». Тележурнал. 12.30 «Дубль-1». 13.00 «Ипак йўли». 13.30 «Замин соҳиби». 13.50 «Ютуқ» салони. 14.20 «Хотиралар архиви». 14.45 Бадиий фильм. 15.15 «Кўп кўчалар Желтоксандан бошланади». 15.40 «Гутен абенд!». 16.10 Бастакор М.Мангитаев. 16.45 «Сифат». 17.40 «Денгиз саёҳати». 18.00 «Шахс». 18.30 «Формула-S». 18.50 «Мусиқий карвон». 19.00 «Салом, Остона». 20.05 «Искандар». Ҳужжатли фильм. 20.35 «Ёпиқ уй». Бадиий фильм.

ЯНГИ ЎҚУВ ДАРГОҲЛАРИДА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларини ташкил этиш ва уларнинг фаолиятини бошқариш тўғрисида»ги (1998 йил 24 февраль) қарорида, жумладан, Низомий номидаги Тошкент педагогика давлат институтини Педагогика университетига айлантириш тўғрисида ҳам кўрсатма берилган эди.

Шу муносабат билан мухбиримиз университет ректори Баҳром Ғофурович Қодировга учрашиб, янги мақомга эришган бу олий ўқув юртининг илк қадамлари тўғрисида суҳбатлашди.

ПЕДАГОГЛАР ДОРИЛФУНУНИ: ИЛК ҚАДАМЛАР

— Юқорида эсланган ҳукумат қарорида республикамиздаги бир неча олий ўқув юртлари қаторида Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институти ҳам базавий олий таълим муассасаси этиб белгиланди, — деди Б.Ғ. Қодиров. — Шу мақсадда олий ўқув юртимизнинг мақоми ўзгартирилиб, педагогика университетига айлантирилди.

Бу қарор олий педагогика таълим даргоҳининг профессор-ўқитувчилари жамоатчилигини бениҳоя руҳлантириб юборди. Айни пайтда биз ўз зиммамизга нақадар катта масъулият юкланганлигини ҳам ҳис этиб турибмиз. Ахир бизлар мамлакатимиз Президентининг ташаббуси ва ғамхўрлигида майдонга келаётган янгича таълим муассасалари — академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежлари учун юксак малакали, илғор замонавий фикрли ўқитувчи кадрларни тарбиялаб етиштиришимиз керак.

Тан олишимиз керакки, олдимизда катта вазифалар турибди. Аввало университетимиз шу талабларга жавоб берадиган фан-техниканинг сўнгги ютуқлари даражасидаги моддий-техник базага эга бўлиши керак. Бизнинг таълим даргоҳимиз эса яқиндагина Халқ таълими вазирлигидан Олий ва ўрта-махсус таълим вазирлиги тасарруфига ўтди. Лекин шунга қарамасдан Олий таълим вазирлиги университетни зарур жиҳозлар билан таъминлашга имкон қадар кўмаклашмоқда.

Кадрлар тайёрлаш йўналишида ҳам айрим жиддий масалаларни ҳал қилиб олишимиз керак бўлади. Гарчи биз Халқ таълими вазирлиги ихтиёридан чиққан бўлсак-да, лекин умумтаълим тизими учун ҳам ҳозирги замон талаблари даражасидаги ўқитувчи-кадрларни тарбиялаб етиштираверамиз. Айни пайтда, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикасида ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажаришга астойдил киришдик.

Ўтган давр ичида университетимиз олимларидан тузилган ижодий гуруҳлар 24 та мутахассислик бўйича тубдан янги бакалавр -ўқитувчи таълим стандартлари лойиҳаларини яратдилар. Бу лойиҳалар бугунги кунда давлат экспертизаси ва аттестациясидан ўтказилмоқда. Шу яратилган янги таълим стандартлари асосида бакалавр-ўқитувчи тайёрлаш бўйича 24 турдаги ўқув режалари лойиҳалари ҳам ишлаб чиқилди ва улар Олий таълим вазирлиги тасдиғига юборилди. Бугунги кунда шу ўқув режаларига киритилган 700 дан ортиқ фанлар дастурларини яратиш ва улар бўйича ўқув қўлланмалари, дарсликлар ва ҳар хил ўқув жиҳозлари тайёрланиши лозим.

Таълим даргоҳимизда ишлаётган 47 нафар профессор ва фан докторлари ҳамда 300 дан ортиқ доцент ва фан номзодлари ижодий гуруҳларга бўлинган ҳолда юқорида айтилган ўқув режаларига киритилган фанларни тубдан янгилаш, уларни ўқитиш усуллари бўйича янги қўлланмалар, ўқув жиҳозларининг янги авлодларини яратиш бўйича топшириқлар олиб, меҳнат таътилига кетганлар. Биз улардан 25 август кунигача ўзлари яратиб келиш мумкин бўлган қўлёзмаларни кутмоқдамиз. Шундай қилиб, профессор-ўқитувчиларимиз учун меҳнат таътили ижодий таътилга айланган.

— ***Бутун мамлакатимиз олий ўқув юртларида, жумладан, сиз раҳбарлик қилаётган университетда янги ўқув йилига қабул тадбирлари қизғин бошланиб кетди. Энди шу тўғрида гаплашсак.***

—Педагогика университетига бу йил 2080 талаба қабул қилинади. Шундан давлат грантлари бўйича 1040 та абитуриент, яна 1040 та абитуриент шартномалар асосида университетимиз талабалари бўлади. Тест натижаларига қараб, аввал энг юқори балл тўплаган 1040 нафар абитуриент давлат грантлари асосида, шундан кейин улар билан изма-из энг кўп балл тўплаган бошқа абитуриентлар шартномалар асосида қабул қилиниш ҳуқуқига эга бўладилар.

Бу йилги қабулда талабаларнинг орасида муҳандис-ўқитувчилар ва агроном-ўқитувчилар бўлиб етишадиган ёшлар миқдори салмоқли ўрин эгаллайди. Университетда бакалавр даражасига эришиш учун ёшлар тўрт йил ўқийдилар. Магистратурада ўқув эса яна икки йил қўшимча равишда давом эттирилади.

— ***Университетга ҳужжатлар топшириш қандай якунланди?***

— Ўтган йил қабул қилинган «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури халқимиз онгига, айниқса ёшлар руҳиятига чуқур сингиб бораяпти. Таълим тизимининг янги босқичлари — академик лицей ва касб-ҳунар коллежларининг ташкил қилиниши, бу ўқув юртларида ёшларга тўлиқ ўрта маълумот билан бир қаторда аниқ касб-ҳунар ўргатилиши халқимизга ниҳоятда маъқул бўлди. Бу масалада бизга «Халқ сўзи» ва «Маърифат» газеталари, Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси жуда катта ёрдам бермоқдалар. Масалан, газеталар бир неча бор бизнинг бутун республика ёшларига мурожаатномаларимизни эълон қилдилар, педагог касбининг келажаги порлоқ эканлигини тарғибот этиб келмоқдалар. Шунга яраша ёшларимиз ўртасида педагог бўлишга қизиқиш айни кунларда сезиларли кучайди. Бугунги кунда университетимизга кириш учун кўплаб ёшлар ҳужжат топширганликларининг ўзи шу қизиқишни исботлаб турибди. Ўтган йили ҳаммаси бўлиб абитуриентлардан 4165 та ариза тушган бўлса, бу йилги қабулда университетимизга 6777 та ариза тушди. Яъни ўтган йилга нисбатан педагогика дорилфунунига киришга ихтиёр этган ёшларнинг сони 2600 тага кўпайди. Бу бизга ёшлар орасидан энг билимдон, энг иқтидорлиларни тест синови йўли билан танлаб олиб, етук олий маълумотли педагогик кадрлар тайёрлашга имкон беради.

— ***Бундан кейин таълим-тарбиянинг ҳаёт, ишлаб чиқариш билан бевосита алоқаси мустаҳкам бўлишига катта эътибор берилади. Шу маънода, университетда талабаларнинг ҳаётий амалиёт билан алоқасини фаоллаштириш борасида қандай чора-тадбирлар кўрилмоқда?***

— Бу борада биз икки йилдан бери янги бир тажрибани бошлаганмиз, яъни талабаларимиз тасдиқланган ишчи ўқув режаларига мувофиқ равишда, аввал 4 йил мобайнида ўқув - амалий билимларини оладилар, шундан кейин бешинчи ўқув йилида Тошкент шаҳар Халқ таълими бош бошқармаси билан тузилган шартнома ва тақсимот асосида Тошкент шаҳар мактабларига ва касб-ҳунар ўқув юртларига бориб, бир йил муддат билан ўқитувчилик амалиётини ўтайдилар. Хуллас, бешинчи йилда талабалар битирувчи курс сифатида университетда ҳафтасига икки кун назарий таълим олиш билан биргаликда ҳафтанинг қолган тўрт кунида тўлиқ ставкада мактабларда ўқитувчилик фаолияти билан шуғулланадилар.

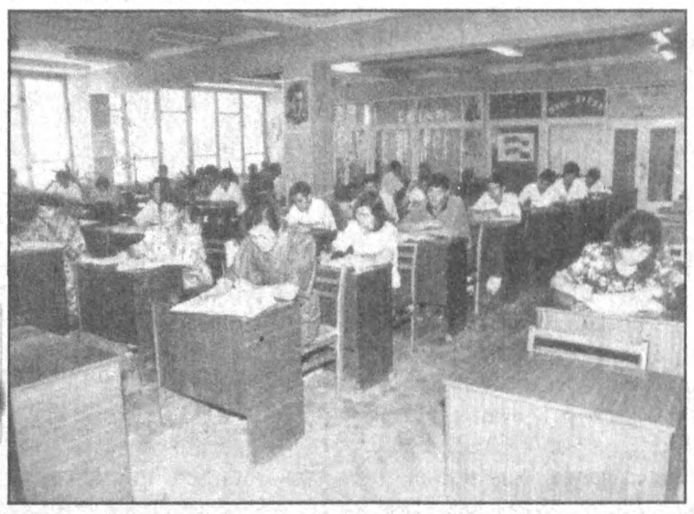

Натижа яхши бўлаяпти, аввало тўла бир йил мобайнида педагогик амалиётни ўтаган талабалар давлат имтиҳонларини топширишда ҳеч қандай қийинчиликка учрамайдилар. Ишга боришгач эса, улар биринчи кунданоқ малакали ўқитувчилар сифатида бемалол, дадил дарс бера олиш лаёқатини ўзларида ҳосил қиладилар.

Бу янги тажрибанинг муҳим бир жиҳати шундан иборатки, битирувчи курс талабалари моддий жиҳатдан ҳам манфаат кўрмоқдалар. Яъни талаба сифатида университетда стипендия билан таъминлансалар, айни пайтда мактабда маош олмоқдалар. Шу билан бирга улар амалиёт даврида республикамиз мактаб ўқувчилари учун яратилган ижтимоий имтиёзлардан тўлиқ фойдаланмоқдалар.

Бу ижобий тажрибамиз эндиликда расмий тус олмоқда ва у педагог кадрлар тайёрлаш узлуксиз таълим тизимининг энг зарур тадбирига айланади.

— ***Баҳром Ғофурович, маълумки университет қошида бир неча йилдан бери педагогик лицей фаолият кўрсатиб келаяпти. Янги таълим талабларига кўра, энди бу йўналишда ҳам ўзгаришлар бўладими?***

— Ҳа, албатта. Университет қошидаги аввалги икки йиллик педагогик лицей бу янги ўқув йилидан бошлаб университет қошидаги уч йиллик академик лицейга айлантирилмоқда. Ҳозирги кунда академик лицейимизга ҳам аризалар қабул қилиш авж паллага етган. Эълон қилинган 150 ўринга бугунги кунда 260 дан ортиқ ариза тушди. Аризалар 5 август кунигача қабул қилинади. 5-10 август кунларида ариза берган ёшлар маълум фанлар дастури бўйича ЭҲМ ёрдамида кўп балли тизимда тест синовларидан ўтказиладилар. Академик лицейда асосан 6 та йўналиш бўлиб, бу математика-физика, кимё-биология, она тили ва адабиёт, рус тили ва адабиёти , тарих ва ҳуқуқшунослик, инглиз тили фанларини чуқур ўргатувчи йўналишлардан иборатдир. Ўқувчиларимиз уч йил ўқиб тўлиқ ўрта маълумот олиш билан бир қаторда ЭҲМ оператори, маркетинг хизматчиси, кимё-биология лабораторияси ходими, тарихчи-экскурсовод, девонхона иш юритувчиси ва бошқа касб кўникмаларини эгаллаб чиқадилар.

— ***Кўзланган яхши мақсадлар рўёбга чиқишига тилакдошмиз.***

— Раҳмат!

Суҳбатдош: М. САФАРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ИСТИҚЛОЛ ТАРОНАЛАРИ

ОЗОДЛИК ТОВУШИ

Бир шуъла уйғонди саҳарда,
Унутди сукунат эканин.
Эшитдим, у соқов эмасдир,
Эшитдим севаман деганин.

Ўзлигин кўрсатди самодан
Ўн икки юлдузин қучоқлаб.
Зўр наъра отилди ҳаводан,
Бош эгди Заминни ардоқлаб.

Ул шуъла мени-да уйғотди,
Севинчдан кўзларим ёшланди.
«Бу Ватан сенгадир» дегувчи
Сўзлардан янги кун бошланди.

Қайдасиз, эй улуғ, бекларим,
Елкаси офтобни кўрмаган.
Осмонга зўр нарвон қўйса ҳам
Бир инсон ҳолини сўрмаган.

Занжирли булутлар узилди,
Энди сен озодсан, оймомом.
Ошиқлар ороми бузилди,
Сени деб қошлари ёй, момом.

Гўзаллик бундадир бебаҳо,
Ой юзи этак-ла ёпилмас.
Оламда сенингдек ҳурлиқо,
Сенингдек париваш топилмас.

Бир шуъла уйғонди саҳарда,
Чарақлаб отилди наволар.
Ой кўкси Қуёшга айланди,
Нур элтди қалбимга саболар.

Озодлик товушидир ёруғлик,
Шул эди интиқиб кутганим.
Тарк этмас бу юртни улуғлик,
Гўзал ҳаётимсан, Ватаним...

Ашурали БОЙМУРОДОВ.

ВАТАН

Ватан — дилларга сездирмай кирган нурлардир,
Порлоқ умрини пойига тўккан ҳурлардир.
Ватан — беғубор чеҳрада ярқ этган қувонч,
Ёки йигит кўзларида чақнаган ишонч.
Ватан — ҳали сен билмаган буюк бир Шодлик,
Қадри тўла англанмаган эзгу Озодлик!
Ватан — кўп йиллар эъзозлаб асралган Ўзлик,
Дилда авайланган оҳорли Сўзлик.

Тоҳир ҲАҚБЕРДИЕВ.
Пастдарғом тумани.

ОВОЗИДА НОЛА БОР, МЕҲР БОР

ШУНДАЙ ЯШАР ОДАТДА ОДАМ

Қишлоғимизда Маҳмуджон ака Кимсанов деган одам бор. Умри пахтазорда ўтган. Маҳалла-кўйнинг тўйу маъракаларида ош дамлайди. Ёдимизда қолгани у кишининг овози. Кайфияти яхши бўлса Маъмуржон Узоқовнинг қўшиқларидан айтиб берарди. Зап овози бор эди-да. Ҳар гал Маҳмуджон аканинг овозини эшитсам, санъатнинг, санъаткорнинг умри боқийлигига такрор-такрор амин бўламан.

Эсонбой Қодировни дастлаб кўрганимизда ҳамқишлоғимиз Маҳмуджон Кимсановга ўхшатдим. Қарангки, Эсонбой ака ҳам қўшиқ айтар экан.

Эсонбой Қодиров Андижон вилояти, Шаҳрихон туманидаги Пахтаобод қишлоғида истиқомат қилади. Қўлига ликопча тутиб катта ашула айтади.

— 1955 йили Олтинкўлдан хушхабар келди, — деб хотирлайди Эсонбой ака. — Пахталарга от билан ишлов бераётган эдим. — Сизни Олтинкўлда бўладиган халқ сайлига чақиришмоқда. Эртароқ етиб борар экансиз, — деб айтишди.

Ишимни топшириб, далалар оралаб йўлга тушдим. Мени санъатга ошно бўлишимга сабабчи бўлган инсон Набижон ака кутиб олди. У киши маданият уйининг директори эдилар. Қўшиқ айтишга иштиёқим борлигидан Маъмуржон акани огоҳ қилибдилар. Қўлимдан тутиб, «Сенинг устозинг мана шу одам. Этагини маҳкам тутгин», деб айтдилар. Маъмуржон ака менга ҳар турли саволлар бериб, синовдан ўтказди. Бир пайт сухандон:

— Энди навбат Маъмуржон Узоқовнинг шогирдларидан Эсонбой Қодировга!— дея эълон қилди.

Жуда тўлқинланиб кетдим. Саҳнага кўтариляпману овозим устозимга маъқул бўлармикан, деган андиша хаёлимдан нари кетмайди.

Даврага сукунат чўкди. «Фиғонким» қўшиғини айтдим. Ҳар бир сатрнинг маъносини англаб, юракдан куйладим.

Фиғонким, гардиши даврон
айирди шоҳсуворимдин,
Ғамим кўп, эй кўнгил, сен бехабарсан
оҳу зоримдин.

Ашула устозимга маъқул бўлди. Бундай дейишимга сабаб, сайил тугагандан кейин Маъмуржон ака қўшимча бир даста пул бердилар.

— Бугун яхши бир кўйлак билан дўппи сотиб олгин. Эртага Андижонда учрашамиз, — деди у киши.

Ўша куни бир олам севинч билан уйга қайтдим.

Отамни Қодирали косиб дер эдилар. Санъатга ихлослари баланд, дўст-ёрлари кўп эди. Мана буларни олиб бориб, устозингга бир ош дамлаб бер, — дедилар.

Кейин билсам, улар бир-бирларини яхши танир эканлар.

Шу куни Андижондаги истироҳат боғида «Баёт 5» катта ашуласини айтдим. Шундан сўнг устозим мени Марғилонга олиб кетди.

Маъмуржон Узоқов хонадонида Жўрахон Султонов, Одилжон Турғунов, Муҳаммаджон Мирзаев, Ғуломжон Рўзибоев каби улкан санъаткорлар суҳбатидан баҳраманд бўлдим.

1965 йилда республика яккахон ашулачилар кўрик-танловида иштирок этиб, совринли ўринлардан бирини эгалладим. 1972 йилда эса «Марҳабо, талантлар» фестивалида қатнашдим. Юқори кўрсаткичга эришганимнинг боиси ҳам устозимнинг берган сабоқлари туфайли бўлди.

Эсонбой ака Қодиров халқ орасидан етишиб чиққан ҳофиз. У киши «Фиғонким», «Айрилмасин», «Парво этиб кет», «Суратинг», «Озорсиз», «Бир келиб кетсин» каби қўшиқларни ҳануз куйлаб келади.

Шаҳрихон туманидаги Пахтаобод қишлоғи аҳолиси Эсонбой аканинг санъатидан баҳраманд.

Эсонбой Қодиров 40 йил жамоа хўжалигида меҳнат қилди. Ғўза қатор ораларига сув таради, агрономлик қилди. Умр йўлдоши Гулсара ая билан икки ўғил, бир қизни тарбиялаб вояга етказди.

Қўшиқ — руҳнинг озуқасидир. Қўшиқ — юракка маънавий қувват бахш этади. Ана шу йўл билан инсонни тарбиялайди.

Шу боис, Эсонбой ака ҳаётини куй-қўшиқсиз тасаввур эта олмайди.

Эсонбой аканинг овозида нола бор. Бу нола, меҳр-мурувват, инсонийлик ҳақида.

Абдураҳмон ЖЎРА, «Халқ сўзи» мухбири.

Бахмал туманидаги Новка қишлоғилик Турсунбой ака Асқаров аждодлари ҳунари — эгарчилик касбини эъзозлаб келмоқда. Устанинг айтишича, унинг ота-боболари шу иш билан 150 йилдан буён шуғулланаркан.

Турсунбой ака эгарларининг донғи қўшни Қирғизистон, Қозоғистон от ишқибозларига ҳам етиб борган. Шу боис, у бирор кун ҳам бўш қолмайди. Бюртмаларни ўз вақтида, пишиқ-пухта, сифатли бажаришга ҳаракат қилади.

СУРАТДА: *Турсунбой Асқаров.*

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Одамзот қадим замонлардан буён турли табиий ҳодисаларни мунтазам кузатиб келган. Жониворлар, ўсимликлар ва осмон жисмларининг муайян ҳолатига қараб яқин ва узоқ муддатда рўй бериши мумкин бўлган табиий ҳодисаларни, ёғин-сочин вақти ва уларнинг қандай кечишини чамалаганлар. Қуйида ана шундай халқ таъбирларидан айрим намуналар билан танишасиз. Бу маълумотлар ўлкамиз табиати ва об-ҳавоси ҳақидаги билимингизни бойитишга, табиатдаги муайян ўзгаришларни аввалдан аниқлашга, фасллар об-ҳавоси тўғрисида олдиндан айрим хулосалар чиқаришингизга имкон туғдирса, ажаб эмас.

ОБ-ҲАВО ДАРАКЧИЛАРИ

Иссиқ ўлкалардан учиб келган қушлар эрта баҳорда узоқ вақтгача сайрамай юришса, ҳали-вери ҳаво юришиб кетмайди, вақти-вақти билан совуқ бўлиши кутилади.

***

Қушлар дарахт ёки айвоннинг офтобрў томонига ин қура бошласа, ёз салқин келади.

***

Боғларда қушлар шовқини эшитилмаса, тез орада ҳавода бирор ўзгариш содир бўлишини кутавериш керак.

***

Эрта баҳорда оққушлар бошқа қушларга қараганда анча вақтлироқ учиб келишса, қиш чўзилади.

***

Илгари одамлар эрта баҳорданоқ йил об-ҳавоси қандай келишини куркурак қушининг уясидан чиқишига қараб аниқлаганлар. Агар у уясидан чиқиб ўзини ерга урса, тупроққа ағанаса, ўша йили қурғоқчилик бўлиши кутилади. Чанг-тўзон, шамол ва бўронлар кўп бўлади. Агар у инидан чиққач, дарҳол учиб кетса, йил яхши, серҳосил бўлиб, ҳаво очиқ келади.

***

Сайраб турган қушлар бирданига жимиб, тиниб қолишса ҳам ҳаво бузилади. Бундай пайтларда кўпинча момақалдироқ бўлади.

***

Турналар барвақт учиб келса, баҳор эрта бошланади.

***

Ёмғирдан олдин ҳўкиз ва сигирлар тумшуқларини кўтариб, бирор нарсани ҳидлагандай, зўр бериб нафас олаверадилар.

***

Моллар кечки пайт иштаҳа билан ўт еса, эртаси куни ҳаво бузилиб, ёғингарчилик бўлиши мумкин.

***

Ўргимчак инининг ўртасида қимирламай турса, ёмғир ёғади.

***

Ёмғирли кунларда деворлардаги ўргимчакларнинг ин қура бошлаши — ҳаво очилиб кетишининг белгисидир.

***

Ҳавонинг авзойи бузуқ кўринса-да, лекин момақаймоқнинг тилларанг гуллари ўзларини намойиш этиб тураверса, ёғингарчилик бўлмайди.

***

Йўнғичқа гулининг ёки қоқигулнинг юмилиши — ҳаво айниши аломатидир.

***

Йўнғичқа гули ҳаво булутли пайтда ёки кечаси юмилса, ҳаво айниб, ёмғир ёғиши кутилади.

***

Агар қизил беда нозикниҳол қоматини тик тутса, шамол бўлади.

***

Агар эрталаб кун қизариб чиққан бўлса, шу куни ҳаво булутли бўлади ёки ёмғир ёғади.

***

Ой янги туғилганда унинг ўроғи тик бўлса, буни «ой ўзига нотинч» дейдилар. Бундай пайтда об-ҳаво қулай келади.

***

Ой атрофида ҳалқа ўгирилса, ҳаво айниши кутилади. Янги яйловга кўчишда ой ва қуёш ҳолатига қараб иш тутган чўпонлар:

«Ой қўраласа, аравангни соzла,
Қуёш қўраласа, кўлагангни созла», — дейишган.

Агар савр ойининг охиригача (майнинг ўрталари) осмон булутли бўлиб турса, қиш қаттиқ ва қорли келади.

Тўпловчи М.ЖЎРАЕВ.

ЧИЛЛА ЁМҒИРИ

Ёз чилласида ёмғир ёғса, деҳқоннинг пешонаси тиришади. Чунки, айни пишиқчилик-да, ўз-ўзидан нобудгарчилик, сифат бузилиши рўй бериши табиий. Бироқ, Ўзбекистонда ёз чилласи деганда ёғингарчилик мавсуми эмас, қуруқ жазирама иссиқ кўз олдимизда намоён бўлади. Аммо бу йилги ёз бошқача бўлди. Айни чилла пайти бўралаб ёмғир ёғса, сел тошқинлари рўй берса ажабланасиз-да. Андижон вилоятининг Қўрғонтепа, Наманган вилоятининг Чуст, Косонсой, Янгиқўрғон, Қашқадарё вилоятининг Шаҳрисабз, Китоб, Касби туманларида ана шундай ғайриоддий ҳодисалар бўлиб, экинларни ювиб кетди. Одатда бундай ёғинлар баҳорда бўларди. Нега айнан ёз чилласида?

Республика гидрометеорология бош бошқармаси мутахассислари «ёз чилласида бўладиган ёмғирларни ҳар 5-6 йилда такрорланиб келадиган ҳодиса» деб изоҳлаяпти. Уларнинг айтишига қараганда, Россия ва Қозоғистондан, Кавказ ўлкаларидан эсган совуқ оқим Ҳинд океанидан Афғонистон, Эрон орқали йўл олган иссиқ оқим билан Ўзбекистон ҳудудида тўқнашяпти. Натижада ҳосил бўлган булут ёғин-сочин манбаига айланганини айтишди. Ана шу тўқнашув айнан июнь, июль ойларида такрор-такрор содир бўлганлигини кузатишибди. Булут таркибидаги намлик кам бўлса ёғмай ўтиб кетиши, кўп бўлса, ёғиши табиий.

Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институтининг биринчи проректори, профессор
Озод РАСУЛОВнинг
бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси «Шуъла» фирмаси жамоаси фирма раҳбари Жўрабой Холматовга умр йўлдоши
Клара РАЖАБОВАнинг
бевақт оламдан кўз юмганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Алишер Навоий номидаги тил ва адабиёт институтининг меҳнат жамоаси институтнинг етакчи илмий ходими, филология фанлари номзоди Неъматжон Маҳкамовга волидаи муҳтарамаси
Хосият ая БОЗОРОВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), А. Жабборов, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. Пак (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), М. Сафаров, Л. Спиридонов, Р. Фарҳодий, И. Худоёров, И. Шоғуломов, Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Хатлар бўлими 136-29-89, 133-07-48; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0173, 34565 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Сергей ЛУКИН томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — О. Раҳимов.
Навбатчи — Ш. Каримов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машрабоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 *Босишга топширилди: 00.30* 1 2 3 4 5 6